

Mi o sebi

Glasilo Društva upokojencev Škofja Loka št. 25 letnik VII september 2013

SIVI LASJE NISO OVIRA ZA OSVAJANJE GORA.

Foto: Zlata Ramovš

Foto: osebni arhiv

Foto: Zlata Ramovš

Foto: Nadja Podgoršek

- 4 Piknik**
- 5** Podelitev priznanj najboljšim športnikom
- 7** Športni nagrajenec France Prezelj
- 8** Športna nagrajenka Urška Bizjak
- 9** Ivan Hafner – vodja športne sekcije
- 10 Prostovoljstvo je vrednota**
Slavica Laznik
- 11 Med nas prihajajo novi člani**
Zlata Razpet
- 12 Člani in podporniki izven Škofje Loke**
Henrik Peternelj
- 14 Starejši v akciji**
Dediščina preteklosti
Dnevi evropske kulturne dediščine
- 15 Univerza za tretje življenjsko obdobje**
- 16** Prisluškovanje življenju
Delavnica oblikujmo skupaj
- 17** Program bralne značke
Knjižnica pod krošnjami
- 18** Novo v galeriji Hodnik
- 20 Glasba**
Martin Bizjak – novi predsednik MePZ Vrelec
- 21** Obisk pri Marinki Logar
- 22** Razgiban pomladno – poletni čas MePZ Vrelec
- 23 Zanimive osebnosti**
Stanislav Šink
- 24** Kristina Kalan
- 25 Dolgo, dolgo življenje**
Pavle Šegula
- 26 Športni mozaik**
- 30 Gremo na pot**
- 31 Pohodi Nežkinih korenin**
- 32 Veseli pohodniki**
- 33** Hišna imena od Loke do Zminca
- 35 Kapelica na Praprotnem**
- 36 Kje so naši člani?**
Grundtvigove delavnice na Finskem, v Angliji in Bolgariji
- 39 Starejši za starejše**
Pomoč na daljavo

CILJI IN ZMAGE

Jelka Mlakar

Čeprav dobršen del vsebine 25. številke glasila MI O SEBI namenjamo športnim dogodkom, predvsem najboljšim tekmovalcem in rekreativcem, imamo tudi društvene in osebne cilje ter dosežemo zmage še na drugih področjih. Začnimo kar pri našem glasilu. V prvi številki leta 2007 smo obljubili, da bomo pisali o našem delu in načrtih ter da bo glasilo zares odsev naših aktivnosti in veselja do življenja v tretjem življenjskem obdobju. Menimo, da nam to uspeva, za kar so zaslužni predvsem pridni dopisniki, vestni raznašalci glasila in zadovoljni bralci.

Posebne vrste zmagovalec je tudi naš predsednik Miro Duić, ki smo mu maja leta 2007 zaupali vodenje našega društva. Ob nastopu svoje predsedniške funkcije je predstavil načrte, ki smo jih člani z veseljem podprli. Še posebej je poudaril, da si želi čim večje število novih članov, njegova je tudi misel: »Ljudi se ne nadira, ljudi se nabira.« Aktivnost društva v tem času so opazili tudi v širši lokalni skupnosti, saj smo leta 2009 ob 60. letnici društva prejeli Srebrni znak Občine Škofja Loka.

Letos praznujemo že deseto, jubilejno leto Univerze za tretje življenjsko obdobje. Začeli smo s prvimi tremi krožki (Angleščina, Škofja Loka – moje mesto, Zdrav način življenja), v študijskem letu 2013/14 pa bodo slušatelji lahko obiskovali že preko trideset krožkov. Ledino na tem področju je orala Borjana Koželj, ki univerzo vodi še danes. Nekaj let mlajša je Marinkina knjižnica, ki tudi doživlja neverjeten razcvet in postaja prijeten prostor za klepet in pogovore o knjigah. Še mlajša pa je galerija Hodnik, kjer razstavljajo naši člani in tako predstavljajo svoje slikarske in druge talente.

Najbolj vidna pa sta seveda šport in rekreacija, ki ju največkrat povezujemo z doseženimi stopničkami. »Naši športniki so zelo uspešni, saj dosežajo vidne rezultate tudi na meddruštvenih, regijskih in državnih tekmovanjih,« pravi Ivan Hafner, ki skrbi za organizacijo športnih aktivnosti. Šport kot tekmovanje in šport kot rekreacija sta si sicer zelo blizu, vendar ne gre pozabiti na to, da sta v naših letih važna predvsem telesna aktivnost in druženje. Zato lahko tokratni uvodnik zaključimo z znanim rekom, da je zmagovalec vsak, ki doseže cilj.

Fotografije na naslovnici: Slavica Laznik

Izdajatelj:

Društvo upokojencev Škofja Loka

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

Tel. (04) 512 06 64

e-pošta: drustvoupokojencev@siol.net

Odgovorna urednica:

Jelka Mlakar

Stalne sodelavke:

Meri Bozovičar, Julija Jenko,

Borjana Koželj, Marinka Logar,

Marinka Mesec, Maruša Mohorič,

Nadja Podgoršek

Lektorica:

Marija Draškovič

Oblikovanje:

Nevenka Mandić Orehek

Urednica fotografije:

Zlata Ramovš

Tisk:

GTO Košir d.o.o.

Naklada: 2300 izvodov

Posamezni izvod stane 1,00 EUR.

ISSN 1855-0975

**Naslednja številka
bo izšla
6. decembra 2013.**

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

MŠ: 5010721000

DŠ: SI99746352

Tajništvo: 04/512 06 64 in 040 226 667

Fax: 04/512 63 09

Računovodstvo: 04/512 63 08

Blagajna: 040 857 273

E-mail: drustvoupokojencev@siol.net

Uradne ure: sredi in petek od 8. do 12. ure

PIKNIK V ZNAMENJU BOGATEGA SREČELOVA

Zlata Ramovš

Tudi letos smo bogat program aktivnosti DU Škofja Loka konec junija zaokrožili s piknikom na balinišču Trata, ki se ga je udeležilo 115 naših članov. Srečanje je bilo že šesto po vrsti, zato je zanj pravi naziv »tradicionalni piknik«.

Po okusni dobrodošlici naše tajnice Cvete Škopelja in pozdravu predsednika Mira Duića je zaigral Domači ansambel Starman, ki je kmalu uvidevno utišal zvočnike na sprejemljivo jakost. Tako smo si udeleženci brez vpitja lahko povedali vse o otrocih, vnukih, boleznih in preizkušeni receptih, ki naj bi nas še dolgo ohranjali živahne in aktivne. Potem ko smo si povedali vse najvažnejše novice, smo ob živi glasbi nabrusili pete, zaplesali in dokazali, da nam preizkušeni recepti tudi v resnici pomagajo ohranjati mladostno svežino.

Predsednik Društva upokojencev Miro Duić ter predsednik in podpredsednica komisije za šport DU, Ivan Hafner in Ivanka Prezelj, so nato ob aplavzih udeležencev že tretje leto zapored podelili pokale in medalje najboljšim društvenim športnikom preteklega leta. Med njimi sta prvi mesti ponovno zasedla France Prezelj in Urška Bizjak, ki sta bila že v preteklih letih kot najboljša športnika zasluženo vpisana v Zlato knjigo športa DU Škofja Loka. Več dobitnikov medalj je na podelitvi manjkalo. Fotografije prisotnih objavljamo v galeriji na zadnji strani tega glasila.

Najzanimivejši del piknika je bil tokrat srečelov, katerega gonilna sila je že vsa leta neumorna Nežka Alič. Letos je okrog sebe zbrala 11 prostovoljk, ki so kar dva meseca pospešeno zbirale, nato pa sortirale, kompletirale in pakirale dobitke. Organizacija srečelova ni bila lahka, saj je junija veliko prireditev, za katere organizatorji zbirajo dobitke po vsej občini in izven nje. Marsikateri donator je že naveličan prosjačenja, a kljub temu so prizadevne članice odbora za srečelov pripravile kar 308 dobitkov, zadela pa je vsaka srečka.

Dobitke je darovalo tudi veliko naših članov. Nekaj podarjenih predmetov je bilo sicer potrebno zavreči, saj so prostovoljke dobile tudi poškodovane, že uporabljene ali umazane izdelke, ki v srečelov res ne sodijo. Manjše predmete so prostovoljke kompletirale tako, da so bili vsi dobitki vredni več, kot je bila cena srečk.

Nežka Alič je povedala: »Dobitke zbiramo celo leto in pri tem izkoriščamo različne priložnosti, na

primer svoja letovanja v toplicah ali na morju ter kopalne in druge izlete. Prosimo tudi sorodnike, sosede, prijatelje in znance ter prodajalne, kjer večkrat kupujemo. Veseli bi bili, če bi tudi drugi člani kadarkoli izkoristili priložnosti za zbiranje, saj dobitke v društvu zbiramo in hranimo tudi celo leto. Za srečke po 2,5 € so obiskovalci med drugim dobili tudi več kopanj v termah Snovik, vikend paket v Rogaški Slatini, martinovanje z DU, darilne bone za izobraževanje na U3, frizerske, kozmetične in gostinske storitve, nahrbtnike, kovčke, bunde, jopice, majice in še mnogo drugega. Bilo je tudi veliko manjših dobitkov, ki pa so bili vseeno vredni veliko več, kot je bila cena srečke. Veliko nam pomeni, da je zadela vsaka srečka, za kar se lepo zahvaljujem vsem pomočnicam iz odbora za piknik, ki so se izredno potrudile pri njihovem zbiranju. Posebno pa se zahvaljujem prav vsem našim donatorjem in dobrotnikom, ki so nam dobitke podarili. Ni pomembno, ali so bili majhni ali veliki, vsak od njih je ta dan nekoga osrečil.«

Majda Galović, ena od prostovoljk v odboru za srečelov in tudi darovalka dobitkov, je povedala: »Med letom spremljam akcijske prodaje po trgovinah, kjer kupim uporabne predmete in jih kasneje podarim za srečelov.«

Nekaj udeležencev je v pogovoru predlagalo, da bi v bodoče program piknika ponovno obogatili z zanimivimi športnimi igrami, skeči, šalami in animacijo udeležencev. Vodstvo društva se s tem seveda strinja, vendar tak program terja veliko truda, zato bi zanj moral poskrbeti poseben odbor za piknik. Prostovoljci, ki že aktivno delujemo v našem društvu, poleg vseh drugih obveznosti tega ne bi zmogli. Veseli pa bi bili, če bi se nam javili prostovoljci, ki imate smisel, veselje in izkušnje z organizacijo takih prireditev. Množica sedanjih in novih udeležencev bi se tako na piknikih počutila še bolje.

Hvala vsem organizatorjem in izvajalcem letošnjega piknika, prostovoljcem za podarjeni čas in dobro opravljeno delo ter Balinarskemu društvu BK Lokateks za prostor. Zagotovo se na balinišču Trata vidimo spet prihodnji konec junija.

Fotografije s piknika so objavljene v foto galeriji na zadnji strani glasila.

TRETJA PODELITEV PRIZNANJ NAJBOLJŠIM ŠPORTNIKOM DU ŠKOFJA LOKA V SEZONI 2012/2013

Ivan Hafner

Tudi tretja podelitev priznanj našim najboljšim športnikom je potekala 29. junija 2013 v okviru društvenega piknika v prostorih balinarskega društva BK Lokateks na Trati.

Podelitev smo opravili kot eno od točk programa piknika.

V tej sezoni se je točkovalo 16 panog, v prejšnji 18. Odpadlo je tekmovalno plavanje, saj ni bilo nobene plavalne tekme in tudi lažje pohodništvo, ker je Matevž Trilar prenehal z vodenjem, kar je škoda, saj so lažje pohode pogrešali zlasti (naj)starejši. Prav zaradi prenehanja tovrstne rekreacije je bila letošnja skupna udeležba za spoznanje manjša od lanske. Lani smo točke podelili 374 udeležencem, letos pa 357. Aktivnih moških je bilo letos 132, lani pa 127, torej letos več, žensk pa letos 225, lani pa 247, torej letos manj.

Pohvalno je, da smo v zadnji sezoni imeli več novih organiziranih vadb. Posebej bi omenil kolesarje, ki se vse bolj množično podajajo na skupne vožnje, in šahistke, ki so se organizirale povsem na novo in redno šahirajo, v svojo družbo pa vabijo še nove šahistke.

Pohvalo si zaslužijo tudi vodje posameznih panog oz. aktivnosti, za organizirano vadbo in nastope, posebej pa še za bolj sprotno točkovanje svojih skupin.

Reči moram, da se je točkovanje odvijalo hitreje in bolj točno kot leto prej.

Še posebno zahvalo zasluži Ivanka Prezelj, ki mi je pomagala, da smo velik del točkovanja opravili računalniško. Tako za naslednjo sezono prosim vse vodje, ki imajo možnost računalniškega sledenja dejavnosti in tekmovalnih rezultatov, da se pred pričetkom nove sezone oz. čim prej povežejo z Ivanko ali z menoj, da dobijo ustrezen program sledenja za svojo panogo oz. dejavnost.

Iz spodaj priložene tabele dobitnikov odličij lahko vidite, da je prav na vrhu sprememb malo, nato pa vse več, kar kaže, da so med nosilci odličij lahko posebej aktivni in uspešni tekmovalci iz vseh panog. To naj bo spodbuda tudi vsem, da živijo kolikor se da aktivno in zdravo.

Položaj vseh udeleženi glede točk si vsak lahko ogleda na društveni deski v hodniku našega DU.

NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI IN ŠPORTNICE DU ŠKOFJA LOKA 2012/2013

NAJBOLJŠI ŠPORTNIK

Franc Prezelj, 350 t., 6 pan.

ZLATE MEDALJE

Lojze Homan, 237 t., 3 pan.

Ciril Pleško, 233 t., 4 pan.

Janko Demšar, 216 t., 1 pan.

SREBRNE MEDALJE

Milenko Štimac, 207 t., 2 pan.

Miro Pintar, 203 t., 5 pan.

Tase Ristov, 199 t., 1 pan.

Pavle Jereb, 194 t., 1 pan.

Peter Zakotnik, 193 t., 3 pan.

BRONASTE MEDALJE

Boris Pešelj, 176 t., 6 pan.

Jože Rupar, 173 t., 1 pan.

Franc Žontar, 169 t., 1 pan.

Boris Vodopivec, 168 t., 3 pan.

Brane Korenčič, 162 t., 5 pan.

Peter Mravlja, 157 t., 2 pan.

Jelko Pešec, 156 t., 3 pan.

Srečo Pirman, 142 t., 4 pan.

Jože Drnovšek, 138 t., 1 pan.

Ferdo Pozvek, 127 t., 1 pan.

NAJBOLJŠA ŠPORTNICA

Urška Bizjak, 503 t., 7 pan.

ZLATE MEDALJE

Ivanka Prezelj, 335 t., 5 pan.

Smiljana Oblak, 292 t., 3 pan.

Jana Bešter, 202 t., 4 pan.

SREBRNE MEDALJE

Francka Tušek, 192 t., 3 pan.

Nežka Trampuš, 183 t., 4 pan.

Tončka Dolinar, 178 t., 5 pan.

Nevenka Mandić Orehek, 176 t., 3 pan.

Dragica Gartner, 171 t., 3 pan.

BRONASTE MEDALJE

Jožica Anžel, 165 t., 4 pan.

Julija Jenko, 162 t., 3 pan.

Katja Galof, 158 t., 3 pan.

Zorka Demšar, 154 t., 2 pan.

Marta Krmelj, 154 t., 3 pan.

Minka Bertonec, 146 t., 2 pan.

Nika Križnar, 143 t., 2 pan.

Martina Eržen, 137 t., 2 pan.

Alenka Dolenc, 133 t., 2 pan.

Tončka Kos, 131 t., 3 pan.

NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI PRETEKLE SEZONE

Zlata Ramovš

Letos je bilo pri športnicah in športnikih skupno podeljenih 38 priznanj, od tega po deset bronastih, pet srebrnih in tri zlate medalje ter pokala za najboljšo športnico in športnika sezone 2012-2013. Podelitvi medalj je prisostvovalo 25 nagrajencev, odsotnim pa so bile podeljene kasneje, ob raznih drugih priložnostih in srečanjih.

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Pokala najboljšega športnika in športnice sta si prigarala Urška Bizjak (desno) in France Prezelj, ki ga je v njegovi odsotnosti prevzela žena Ivanka.

Prejemnice zlatih medalj (z desne) Ivanka Prezelj, Smiljana Oblak in Jana Bešter

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Prejemnika zlatih medalj (z desne) Ciril Pleško in Janko Demšar

Srebrne ženske medalje (z desne) Francka Tušek, Tončka Dolinar, Nevenka Mandić Orehek in Dragica Gartner

Foto: Zlata Ramovš

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Srebrne moške medalje (z desne) Milenko Štimac, Miro Pintar, Jelko Pešec, ki jo je prevzel za Pavla Jereba, in Peter Zakotnik.

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Bronasti nagrajenci (z desne) Boris Pešelj, Brane Korenčič, Boris Vodopivec, Jelko Pešec, Jože Drnovšek in Ferdo Pozvek

**Predsednik Miro
Duić z bronastimi
nagrajenkami
(z desne) Julijo
Jenko, Jožico
Anžel, Minko
Bertoncelj, Niko
Križnar in Martino
Eržen**

**VSEM NAGRAJENCEM
ČESTITAMO!**

FRANCE PREZELJ, TRIKRATNI ZMAGOVALEC IZBORA ZA NAJBOLJŠEGA ŠPORTNIKA LETA

Besedilo in fotografija Zlata Ramovš

»Nikjer nisem najboljši, a vztrajam in redno hodim na treninge. V prostem času se ukvarjam s športom, smisel katerega vidim v prijetnem druženju in rekreaciji.«

France živi v Podlubniku in je upokojenec Centra slepih in slabovidnih Škofja Loka. Trenutno je tudi najboljši rekreativec med upokojenci, saj si je prislužil vse tri doslej podeljene pokale najboljšega športnika DU Škofja Loka.

Prvo leto, v sezoni 2010-2011, je sodeloval v štirih športnih panogah, **streljanju, balinanju, namiznemu tenisu in pikadu**. Drugo leto je osvojil tedaj novo športno panogo, **prstomet**, v zadnji sezoni pa igra tudi **badminton**. Tudi letos je v šestih panogah s 350 točkami premagal vse športne kolege in se še tretjič zavihtel na zmagovalno pozicijo.

France, kakšen je tvoj tedenski urnik športne vadbe?

► S športom se organizirano ukvarjam štiri dni v tednu. Največ aktivnosti imam ob ponedeljkih, ko imam rezervirano celo športno popoldne in še večer. Popoldan začnem s streljanjem na strelišču Strelskega društva Škofja Loka v bivši zgradbi vojašnice. Na strelišču imamo tudi pikado, kjer občasno treniramo v času, ko čakamo na prosto strelišče, ponavadi pred tekmami v pikadu. Po streljanju se preselim v Športni center Poden, kjer igramo namizni tenis in ga zaključimo pozno zvečer. Ob torkih dopoldan balinam na balinišču Trata. V sredo prav tako streljam in igram namizni tenis, četrtek pa je ponovno balinarski.

Kdaj pa igraš badminton in prstomet?

► Badminton sem včasih igral večkrat, zdaj pa bolj občasno. Zanj je potrebna velika gibčnost in hitra reakcija, kar pa je v naših letih že precej težko. Na tekmovanjih z mlajšimi skoraj nimamo možnosti za dobro uvrstitev, zato tudi težko najdemo ekipo za tekmovanje.

Za prstomet žal nimamo svojega prostora za trening. Ker sem vodja te športne panoge, se trudim dobiti ustrezen prostor, ki bi nam omogočal redne skupinske treninge. Žal so norme igrišč za prstomet kar malo pretirane, saj zahtevajo vsaj 10 m dolžine in tak prostor je zelo težko najti. Zdaj treniramo individualno ali samoiniciativno v parih, skupnih treningov pa nimamo.

V katerih športih tekmuješ?

► V streljanju z zračno puško tekmujem v vseh športnih ligah, od društvene, občinske in medobčinske, do državne. Letos smo bili zelo veseli, ko smo z ekipo našega društva na državnih športnih igrah v streljanju v Rušah že tretjič postali državni prvaki. To je naš velik uspeh. Zmagali smo tudi na zadnjih 33. ŠRI, kjer sta naši strelski ekipe zasedli najvišji mesti.

Sodeloval sem tudi na tekmovanjih v namiznem tenisu in pikadu ter v prstometu, kjer sva bila s soigralcem prva in v skupnem seštevku druga. Pred tekmami imam še vedno tremo, a pomembnejša se mi zdi redna rekreacija in druženje s prijatelji.

France, čestitamo ti za vse tri najvišje lovorike in ti želimo še veliko prijetnih športnih uric.

URŠKA BIZJAK, DVAKRATNA ZMAGOVALKA IZBORA ZA NAJBOLJŠO ŠPORTNICO LETA

Besedilo in fotografija Zlata Ramovš

»Delala sem z otroki, zato sem rada med ljudmi. Po upokojitvi sem jih zelo pogrešala. Šport mi po prestani težki bolezni pomeni življenje. Moji dnevi so najlepši, ko sem v družbi sebi enakih ljudi.«

Urška, učiteljica razrednega pouka OŠ Škofja Loka-Mesto, ki se je upokojila leta 2006, živi pri Svetem Duhu. Pokal najboljše športnice DU je prvič osvojila lani, letos pa še drugič. Obe zasluženi zmagi ji je prineslo udejstvovanje v kar sedmih športnih panogah, **namiznem tenisu, teku, smučarskem teku, kolesarjenju, plavanju, planinarjenju in**

balinanju. To je največje število športnih panog kateregakoli od naših rekreativcev. Visoko število točk so ji prinesli pogosti treningi in tekmovanja, zato je ob točkovanju zbrala kar 503 točke, kar je največ med vsemi tekmovalci, tudi moškimi.

Urška, kako poteka tvoj športni trening?

► O svojih športih že več let vodim dnevno evidenco. Moj trening je precej odvisen od letnega časa in vremena, saj več športnih panog treniram zunaj. Najraje imam tek, tako nižinski kot gorski in orientacijski, zadnja leta pa tudi kolesarjenje s specialko. Ob primernem vremenu skoraj vsak dan tečem ali kolesarim, včasih tudi oboje. Tedensko opraviš še po en pohod ter trening balinanja in plavanja, dvakrat tedensko pa aerobiko in namizni tenis. Tekmujem v vseh panogah in se udeležujem tudi občinskih, pokrajinskih in državnih tekem izven DU. Večina mojih športnih panog terja dobro fizično kondicijo, za katero veliko treniram. Posebno tekmovanja, na katerih zastopam DU, so zame tudi precejšnja psihična, ne le fizična obremenitev, saj ne tekmujem le zase, ampak tudi za društvo. Zato na tekme ne hodim rada, saj imam pred njimi vedno tremo. Nekaj drugega pa je šport kot rekreacija. To zmore vsak od nas, vsak po svojih močeh. Ob vsaki rekreaciji, posebno pri teku ali na kolesu, doživim veliko lepega. Spoznavam nove kraje in lepote Slovenije in drugih držav, srečujem prijazne ljudi ter pridobivam nove znance in prijatelje. To mi veliko pomeni.

Kdo so tvoji trenerji oziroma mentorji?

► Kar nekaj jih je in zahvaljujem se vsem, ki so mi k športnim uspehom pomagali s pohvalo in vzpodbudo. Najprej želim omeniti Janeza Zakrajška, ki je v meni videl obetajočo športnico, me navdušil za tek, naučil prave tehnike teka in dolgo spremljal moj napredek. Moj vzor je bila priznana

slovenska tekačica Olga Grm. Zahvaljujem se Saški Benedičič Tomat in Tini Šolar pri aerobiki, Janu Rantu pri namiznem tenisu, Dragici Gartner, Nežki Trampuš, Slavici Laznik, Slavku Bašlju in Martini Eržen pri pohodnikih in planincih, Jožici Anžel pri kolesarjenju ter celotni torkovi balinarski skupini, skupaj s strogim mentorjem Ivanom Breznikom na čelu. V vseh letih mojega športnega udejstvovanja

Urška z vnukom Žigom

sem spoznala veliko pozitivnih ljudi in zahvaljujem se vsem imenovanim in neimenovanim, da so me sprejeli medse takšno, kot sem, me učili in se veselili ob mojih napredkih in uspehih ter me usmerjali na pot lepega življenja.

Urška ima poleg športa še družinsko hišo z velikim zelenjavnim vrtom in sadovnjakom, ki ji obilno rodita. Preseneča me, da lahko poleg vsega športa poskrbi še za hišo in gospodinjstvo, rože, vrt in sadovnjak. Vloži tudi po 500 kozarcev in kozarčkov zelenjave, sadja in marmelade, vodi obširno pisno in slikovno dokumentacijo o svojih športih in dnevni rekreaciji ter o družinskih dopustih in izletih. Urška pravi, da je to stvar časovne razporeditve, včasih pa ob njenih odsotnostih poskrbi za hišo tudi mož Martin, ki ji sicer ob treningih večkrat dela družbo.

Urška, čestitke za trdo prigarani pokal. Le tako naprej za zdravje, kondicijo in dobro počutje!

ŠE VEDNO SEM IDEALIST

Maruša Mohorič

V našem društvu je Ivan Hafner vodja sekcije za šport in predsednik Komisije za šport in rekreacijo, ki spremlja in ovrednoti rezultate vsakega člana glede na njegove aktivnosti. To ne zajema le rezultate in dosežena mesta na tekmovanjih, ampak tudi treninge in sodelovanje posameznikov v vsaki panogi, tudi udeležbo planincev in pohodnikov na razpisanih izletih. Tako je opredeljeno v pravilniku, ki je bil na njegovo pobudo sprejet pred leti, ko je Ivan od predsednika Mira Duića prevzel vodenje športa in rekreacije ter ga s tem vsaj malo razbremenil.

Foto: Zlata Ramovš

Na že tradicionalnem društvenem letnem pikniku junija najboljši izmed najboljših dobijo naslov najboljšega športnika in športnice leta, posamezniki pa zlate, srebrne in bronaste medalje. Po končanem pikniku, ko se je odpravljaj na dopust, sem se z Ivanom pogovarjala o rezultatih za sezono 2012/13.

Najboljša športnika sta Urška Bizjak in France Prezelj kot tudi lansko sezono. Ali nimata nobene konkurence?

► Pri ženskah je Urška dosegla rekordno število točk, ker je zelo aktivna in uspešna na več področjih. Tudi France je »multipraktik«, saj tekmuje na različnih področjih, a mislim, da že dobiva konkurenco. Tudi nosilci zlatih kolajn so vedno isti, pri srebrnih in bronastih pa je kar precej sprememb, saj prihajajo novi, mlajši člani. Ob tem naj povem, da je bilo v ocenjevalnem obdobju 2012/13 nekaj več moških udeležencev in nekaj manj ženskih udeleženk kot v prejšnjem letu. Razlog je, da smo imeli manj panog, saj ni več tekmovanj v plavanju in lažje pohodniške skupine.

Odgovornost za vodenje in spremljanje rezultatov posameznih panog in vsakega udeleženca posebej ti zagotovo vzame veliko časa. Verjetno imaš tudi pomočnike?

► Za to porabim kar precej časa, včasih je tudi precej naporno, vendar še vedno delam z veseljem, saj sem optimist in tudi idealist, drugače bi že odnehal. V veliko pomoč mi je Ivanka Prezelj, podpredsednica komisije za šport, tudi uspešna športnica, zelo pridna in prizadevna sodelavka, obvlada pa tudi računalnik. Skupaj sva pripravila

program za vodje panog, obrazec, ki bo olajšal zasledovanje in vodenje vaj, priprav, treningov in rezultatov posameznikov pri različnih panogah.

Jožica Anžel ima mnogo zaslug za vodenje in druženje kolesarjev in tekačev. Boris Pešelj si prizadeva za popularizacijo tenisa, Smiljana Oblak je zelo aktivna pri balinarski sekciji, Ferdo Pozvek pa pri šahistih in šahistkah. Pohvaliti moram tudi vse druge vodje športov in dejavnosti. Zelo sem vesel in zadovoljen, da se dejavnosti širijo. V naših letih je druženje najpomembnejše, skupni treningi in vadba pa članom prinašajo veliko zadovoljstva. Končni rezultat vseh aktivnosti in prizadevanj so zdravi

upokojenci.«

Poznamo te kot športnika, saj si dosegal dobre rezultate v vrsti panog in športnih dejavnostih. Poleg tega si bil tudi organizator, športni funkcionar, vodja in poročevalec o športnih dogodkih. Kdo pa je Ivan in kje bi bil, če ne bi večino časa porabil za društvene aktivnosti?

► Organizacija športnih aktivnosti v našem društvu je nadaljevanje mojega dela na športnem področju. Skoraj 25 let sem bil predsednik Športne zveze Škofja Loka, eden od ustanoviteljev košarkarskega kluba v Škofji Loki in njegov predsednik ter še veliko drugega.

Zaposlen sem bil v LTH v Škofji Loki, sprva kot razvojni inženir, nato pa kot nosilec odgovornih služb vse do nivoja, ki ga je dovoljeval moj status nepartijca, torej praktično od štipendista do penzionista. Upokojil sem se leta 1997 in sem upokojenec že kar nekaj let. Na žalost pa v svojem tretjem življenjskem obdobju še nisem uresničil nekaterih osebnih želja. Rad bi zaključil izdelavo rodovnika za svojo in ženino družino, veseli pa me slikanje, posebej portretiranje. Rad bi šel še v gore, saj sem bil najvišje na Hafnerju v Avstriji, Hafner na Hafnerju, kegljal, igral namizni tenis in še kaj. Zagotovo bi šla z ženo večkrat na daljša potovanja, tudi v tujino.

Glede na vse, kar počneš in si se v preteklosti, kot se še danes razdajaš za družbo/društvo, bi bilo zanimivo slišati, kako žena in tvoja družina spremljajo in komentirajo tvoje aktivnosti, zlasti še po operaciji, ki si jo imel v lanskem letu? Kako

nadaljevanje s prejšnje strani

je z okrevanjem?

► Žena se ne pritožuje in sprejema mojo odsotnost z razumevanjem. Ima vrt, pridejo vnuki. Pomagam ji, če le morem. Skupaj greva na dopust in potovanja. Oba otroka in vseh šest vnukov so športniki, a ne vrhunski. Družina mi je vedno veliko pomenila in mi še vedno ter je vedno imela prednost pred športom. Po operaciji na hrbtenici, ko sem skoraj pol leta uradoval s postelje, pa me žena dobronamerno, v moje dobro opozarja, da

bom moral odnehati. A jaz bi še letos rad opravil lubnikarsko normo, kar pomeni 15 predpisanih obiskov, od katerih sem jih opravil že sedem. Sem precej trmast, a tudi optimist, realističen optimist. Verjamem, da mi bo uspelo.

Ivan, hvala za pogovor, zanimive informacije in razmišljanja. Športniki, rekreativci in člani društva ti želimo, da prideš do Irana, kamor te vleče, da spet postaneš Lubnikar in da si še dolgo sproščen in optimističen.

PROSTOVOLJSTVO JE VREDNOTA

POT JE NAŠ CILJ - PROSTOVOLJKA SLAVICA LAZNIK

Maruša Mohorič

Slavico Laznik sem srečala pred leti, ko je članom planinske sekcije pri DU Škofja Loka v sliki in besedi opisovala treking na Daljnem vzhodu. Za polno zasedeno predavalnico v Osnovni šoli Škofja Loka–Mesto je bilo to zanimivo, poučno, posebno, enkratno in razburljivo doživetje. Ni me grizla zavist, a vseeno sem si močno želela, da bi bila lahko zraven.

Slavica Laznik je mlada upokojenka, rojena leta 1954, planinska vodnica z licencami A,B in C, varuhinja gorske narave, ljubiteljica gora in druženja s planinci ter svetovna popotnica. Poleg tega je tudi žena, mama in babica, povezana z gozdom ob domači hiši in želvarijem ter dvema ribnikoma z zlatimi ribicami in lokvanji, ustvarjalka fotoknjig zase, za hčerino družino in zagotovo še kaj drugega. Vse to je ona, Slavica, ena od pomočnic na planinskih izletih, ki jih v okviru našega društva vodi Nežka Trampuš.

V hribe je začela hoditi sama in bila pri osemnajstih že prvič na Triglavu. Članica planinskega društva je že vsaj tri četrtine svojega življenja. Ko je bila zaposlena v Termiki v Škofji Loki, je prevzela vodenje tovarniške planinske skupine, takrat so jo povabili medse tudi vodniki vodniškega odseka PD Škofja Loka. Osvajali so predvsem domače gore, skočili pa tudi čez mejo v Avstrijo, Italijo in na Hrvaško, pa tudi v Bolgarijo in Grčijo. Bila je prijetna skupina od 20 do 25 navdušencev, ki so se običajno zbrali enkrat na mesec. Eno leto je tudi vodila planinski krožek na osnovni šoli v Retečah, za kar jo je prosila vnukinja, saj niso imeli mentorja. Pristala je in bilo je pestro, z nekaterimi mladimi planinci te skupine je občasno še vedno v stiku.

Foto: osebni arhiv

Slavica v Dolomitih

Za samostojno vodenje skupin mora vodnik opraviti t.i. licenco, izobraževanje za vodenje na različnih višinah, v vseh možnih razmerah in letnih časih, doma in v tujini. Po pravilih je licenco treba obnavljati na vsake tri leta za zimske in za letne razmere.

»Če ne bi bila dovolj trmasta, bi odnehala že v Bavšici, kjer smo imeli uvodno izobraževanje. Vendar sem vzdržala. Opravila sem tudi tečaj za gorskega stražarja, danes je to varuh gorske narave, ki ima tudi vsakoletne obveznosti. Vodim tudi izlete pri PD Škofja Loka, kjer mora po dogovoru vsak vodnik organizirati tri samostojne izlete, pri treh pa je pomočnik. Praksa prinese kilometrino, torej izkušnje. Ko me je Nežka Trampuš povabila za pomoč, sem se z veseljem odzvala, čeprav takrat še nisem bila upokojenka. Lahko povem, da je na pohodih z upokojenci zanimivo, saj so hvaležni in disciplinirani, kondicijsko dobro pripravljeni, poleg

tega pa imajo bogate življenjske izkušnje in znanje, zato se od njih vedno znova učim. Radi pomagajo drug drugemu, če je potrebno. Med njimi ni nobene tekmovalnosti, le prijateljski planinski odnosi. Rada bi povedala, da je Nežka čudovita organizatorica in zagotovo je po njeni zaslugi planinstvo pri DU takšno, kot je. Zaradi vsega naštetega lahko rečem, da so četrтки moj najljubši dan v tednu.«

»Pot je naš cilj,« pravi Slavica, ko se pogovarjava o dobrih in slabih dnevih, ki jih imajo večinoma vsi ljubitelji gora. Včasih gre zlahka, včasih pa so težave, čeprav človek ne pozna razloga. Pomembni so dogodki, druženja, srečevanja z ljudmi in opazovanje okolice. Ko gre na ogledno turo, opazi rože, vidi drevesa, sreča živali. Letos sta se z medvedom umaknila drug drugemu. Pravi, da je zanje narava zanimiva, čudovita. Ko vodi skupino, je drugače, saj je odgovorna zanje. Takrat je pomembna dobra organizacija, da vse deluje in da vsi udeleženci pridejo varno domov, čeprav morda niso vsi osvojili vrha.

Japonski pregovor pravi: »Če imaš ob sebi prijatelja, ni nobena pot predolga.« Slavičin mož njene

planinske aktivnosti podpira, občasno gre z njo, vedno pa pomaga pri oglednih turah. Rad ureja okolico hiše. Na potovanja v tujino gresta vedno skupaj. Seznam osvojenih poti je dolg, saj sta potovala od Irian Jaya, Jemna, Egipta, Kube, Tajske, Laosa, Vietnama, Indonezije, Kambodže, Filipinov in Indije do Mehike. Vmes pa še po evropskih državah.

»Najsrečnejša sem bila, ko sem prvič pripeljala vnukinjo na vrh Triglava, ko je imela komaj devet let,« pove in njene oči se smehljajo.

Slavica načrtuje še veliko poti in dokler bo zmogla, bo z veseljem hodila po bolj in manj znanih poteh. Potem, kasneje pa bo doma ob skalnjaku, ribnikih in želvariju opazovala rože in gledala na Blegoš, brala zanimive knjige s planinsko tematiko, gobarila v bližnjih gozdovih in nabirala zelišča ter prijateljevala z računalnikom, ob katerem že sedaj preživi veliko časa. Zagotovo bo našla še kaj, saj sem prepričana, da ji ni in ji nikoli ne bo dolgčas.

Ker ima Slavica na zalogi precej globokih misli, za zaključek dodam še grenlandski pregovor: »Ko si že tako daleč, da ne zmoreš niti koraka več, si prehodil ravno polovico razdalje, ki si jo sposoben prehoditi.«

MED NAS PRIHAJAJO NOVI ČLANI

ZLATA RAZPET

Vlasta Mekiš

Pred časom se je društvu upokojencev pridružila tudi Zlata Razpet in postala zelo aktivna članica naše tretje univerze. V Marinkino knjižnico je vnesla nov veter z novimi idejami in pristopi za spodbujanje branja, vključuje pa se tudi v delo uredniškega odbora naše revije in elektronskih novičk.

Z Zlato se pozna že iz otroških let. V šolo je hodila eno leto pred mano, zato se je spomnim predvsem kot športnice in sošolke naših otroških simpatij, ker so bili fantje njene generacije za nas v tistem času malo bolj odrasli kot naši sošolci.

Najbolj jo označujeta zvestoba in zagnanost za delo. Vsako nalogo izpelje do konca z veliko energije in dobre volje. To je značilnost ljudi, ki si vedno izberejo delo, ki jih veseli, zato njihovo delo postane tudi njihov hobi. Zato so uspešni v

Zlata, za nas Zlatka, prostovoljka v Marinkini knjižnici

Foto: Nevenka Mandić Orehek

vsem, kar počnejo, in v delu najdejo tudi rešitev za vse življenjske tegobe ter nanje tudi pozabijo.

Zvesta je bila Osnovni šoli Cvetko Golar na Trati, saj jo je obiskovala skoraj 50 let, najprej kot učenka, po končanem študiju pa kot učiteljica razrednega pouka. S svojo prijaznostjo in občutkom do sočloveka je zaznamovala cele generacije učencev in njihovih staršev. Ob odhodu v naše vrste so ji otroci pokazali, kako jo

imajo radi. Za slovo so ji naredili ganljiv plakat, ki bo verjetno do konca življenja krasil stene v njeni hiši. Zvesta je tudi športu. Že v osnovni šoli je bila dobra košarkarica in kasneje kot reprezentantka Košarkarskega kluba Kroj in Odeja prepotovala vso Jugoslavijo. V šoli je vodila planinski krožek, v šolski košarkarski ligi je bila mentorica novinarskega

nadaljevanje s prejšnje strani

krožka in pomagala pri vodenju navijaške skupine Cvetke, ki so v Evropi osvojile kar veliko nagrad. Šport je tudi sedaj, v tretjem življenjskem obdobju, obvezen del življenja.

Zelo rada tudi potuje. S tem se je okužila že kot aktivna športnica, zdaj pa z možem ali prijatelji raziskuje še neodkrite delčke sveta.

Rada obiskuje tudi delavnice reikija, masaže in joge ter rada pomaga prijateljem, ki so potrebni masaže ali pozitivne energije.

Šole ni zapustila rada, saj se je bala, da ji bo ostajalo preveč časa. Čeprav živi v hiši, ji vrtičkarstvo ni

pisano na kožo. Ta del prehranjevalne verige je prevzel na svoja pleča njen zvesti sopotnik Marjan. Slučajno smo jo povabili medse in že v nekaj mesecih je s svojimi idejami in delom zaznamovala našo univerzo za tretje življenjsko obdobje.

Za zaključek pa še ena anekdota:

Kot učiteljica je spraševala pri uri spoznavanje družbe o delitvi alpskega sveta. Učenec je naštel: Julijske Alpe, Kamniško-Savinjske Alpe, nato pa utihnil. Pri odgovoru mu je pomagala z namigom K.... KA.... Učenec je ves vesel odgovoril Karaoke.

ČLANE IN PODPORNIKE IMAMO TUDI IZVEN ŠKOFJE LOKE

HENRIK PETERNELJ

Julija Jenko

V tem članku vam predstavljam Henrika Peternelja, ki je naš član od leta 2001 in že dvanaest let tekmuje v strelski sekciji našega društva. Z družino živi na Podreči pri Mavčičah.

Njegova življenjska pot je zelo pestra in zanimiva ter govori tudi o zgodovini strelskega društva Kopačevina.

Henrik Peternelj se je rodil 4. julija 1941 v Čabračah nad Hotavljami v številčni družini. Po vojni je njegova družina leta 1946 odšla v Apače v Prekmurje, kjer jim je bila dodeljena kmetija, s katere so izselili nemško govoreče domačine. Leta 1948 jih je obiskal očetov brat z ženo. Ker Henriku v Apačah ni bilo všeč, je strica in teto, prosil, če lahko gre z njima v Železnike. Oče in mati sta mu dovolila, saj sta menila, da se bo kmalu vrnil domov. A Henrik je pri teti in stricu v Železnikih ostal in tam končal osnovno šolo. Ker pa tudi stričeva družina ni imela dovolj sredstev, da bi Henrik lahko nadaljeval šolanje, so stricu na občini predlagali, naj fanta posvoji, ker bo tako dobil otroške doklade. To so tudi storili in Henrik se še sedaj živo spominja, kako je leta 1952 potekal posvojitveni postopek na občini. Pripoveduje, da se prav tako spominja svoje poroke leta 1973. Družina se je iz Železnikov preselila na Trato pri Škofji Loki. V Škofji Loki je končal nižjo gimnazijo, nato je v Kranju obiskoval iskrško šolo in se kasneje v Iskri tudi zaposlil. Že takrat je bil na šoli mladinski

Foto: Nevenka Mandić Orehek

predsednik. Ob delu je potem končal še srednjo strojno tehnično šolo. Naj povem še, da sva se na tej šoli s Henrikom prvič srečala, ker sem se v to šolo leta 1959 vpisala tudi jaz. Na delovnem mestu je napredoval in postal vodja proizvodnje. Potem je končal še višjo strojno šolo in

kasneje še visoko šolo za organizacijo dela. Kot diplomirani inženir je zasedal več vodilnih delovnih mest. Med drugim je deset let delal na občini Kranj, kasneje pa je bil direktor PTT Gorenjske. Po osamosvojitvi Slovenije je postal prvi direktor Poštne banke Slovenije in član različnih nadzornih svetov.

Leta 1973 se je poročil z Bredo Zavrl in na Podreči poleg ženinih staršev sta si zgradila hišo. Imata dva sinova in sedaj ju razveseljujejo že dve vnukinji in vnuk. Okrog hiše imata veliko sadnega drevja, rož in zelenjavni vrt. Del hiše krasi skalnjak z različnim drevjem, bršljanom, rožami in pušpanom, ki ga Henrik skrbno obrezuje in oblikuje.

Drugi del njegove zgodbe je povezan s strelskim društvom Kopačevina. Društvo so leta 1956 ustanovili rezervni vojaški častniki Anton Oman, naši člani Nace Kokalj, Franc Gaber in Slavc Stanovnik, ki so z lastnim denarjem kupili potrebno športno orožje. Na začetku so z malokalibrsko puško streljali v gramozni jami čez progo na Trati med Starim Dvorom in Virmašami, vendar ni dolgo trajalo.

Nadaljevanje strelstva v Škofji Loki je zanimivo povezano z imenom Henrika Peternelja, ki je kot dvajsetleten fant bolj užival v igranju šaha. Leta 1961 ga je osnovna šola Trata, ki je imela učilnico ob kinodvorani v nizki stavbi Gorenjske predilnice, povabila, da bi pionirje poučeval šah. Vabilo je sprejel in takrat je veliko razmišljal, kako bi učencem popestril ure šaha. Nepričakovano je v eni od omar našel zračno puško, tarče in strelivo. Zunaj na kostanj so z žeblijem pripeli tarčo in se s Henrikom začeli učiti streljanja z zračno puško. Nekega dne je prišel mimo Anton Oman in ga pregovoril, da bi začel z rednimi treningi. Henrik je takrat stanoval v Heinriharjevi vili v podjetju Jelovica. Zbral je svoje prijatelje, s katerimi je skupaj kupil zračne puške in pričeli so s treningi na dvorišču, kjer so na češnjo in telegrafski drog postavili tarče. Poleg njega so trenirali še naš član Karel Kastelic, Rado Vrhovnik, Pavle Klemenčič, Stane Pirman in drugi. Treningi so kasneje potekali v mizarski delavnici Jelovice, v garderobi Gradisa, v samskem domu Gradisa v Frankovem naselju in nazadnje v kletnih prostorih osnovne šole Cvetka Golarja, kjer so imeli tri strelska mesta. Strelci so začeli ročno izkopavati prizidek k osnovni šoli, kjer je bilo predvideno zaklonišče. Izkop so nadaljevali s stroji. Kasneje so z dograditvijo zaklonišča v osnovni šoli postavili šestmestno strelišče, ki se uporablja še danes. Strelsko društvo Kopačevina je najprej sedemnajst let vodil Anton Oman, za njim trinajst let Rudi Fojkar, sedaj pa že štiriindvajset let Pavel Jereb. Na prvenstvu društev upokojencev Gorenjske so prav ti trije tekmovali za ekipo našega društva. Henrik je vsako leto pridobil sponzorje, ki so dali denar, da je SD Kopačevina sploh lahko delovalo. Pravi, da je v zadnjem času društvo spet oživelo in da je vse več mladih in starejših članov, ki dosegajo lepe uspehe. Zabeležila sem tudi nekaj boljših Henrikovih uspehov. Leta 1966 je v konkurenci

10.000 strelcev Slovenije za zlato puščico osvojil najvišji strelski naslov »slovenski prvak« z zračno puško. Takrat je prejel posebno priznanje skupščine občine Škofja Loka. Leta 1967 je opravil izpit za zveznega trenerja in sodnika. Ob 100-letnici Škofje Loke je strelsko društvo Kopačevina organiziralo republiško prvenstvo z zračno puško v telovadnici škofjeloške gimnazije.

Vse treninge je v prvih letih SD Kopačevina vodil Henrik Peternelj, kasneje pa vsi prej omenjeni vodje društva. V društvo se je vpisovalo vedno več članov. Zelo dobrodošel je bil Pavle Jereb, ki je bil dober poznavalec orožja in tudi lovec, zato so vse okvare orožja pristale v njegovem popravilu. Najboljše uspehe je Henrik dosegel z zračno in kasneje z malokalibrsko puško. S serijsko malokalibrsko pištolo na 50 metrov je na državnem prvenstvu zasedel drugo mesto. Največji uspeh pa je dosegel z vojaško puško na 100 metrov, kjer je bil na državnem prvenstvu Jugoslavije v Črni gori na četrtem mestu. Kot slovenski prvak je sedem let držal slovenski rekord 189 krogov od možnih 200. Nazadnje je bil leta 2006 s tem istim orožjem državni prvak Slovenije. Kasneje je bil večkrat državni prvak z zračno puško na deset metrov pri veteranih. Sedaj tekmuje bolj ljubiteljsko za SD Kopačevina in DU Škofja Loka. Pravi, da ni več take zagnanosti za tekmovanja, ker se poznajo že leta. Leta 2002 je tekmoval za naše društvo in postal gorenjski prvak upokojencev. Ekipa, v kateri je tekmoval, je bila od leta 2001 do 2006 štirikrat prva in dvakrat druga.

Henrik ima zdaj še en uspešen hobi, tarok. Pravi, da bi ga tudi v našem društvu lahko začeli igrati. On je že deset let v Tarok zvezi Slovenije in član odbora ŠKIS. Bil je tudi predsednik, za kar je prejel najvišji častni naslov vitez taroka, s katerim se ponašata le dva Slovenca.

Poleg streljanja in taroka je za podjetje, kjer je služboval, rad tekmoval tudi v smučanju, kegljanju in še bi se kaj našlo.

Danes Henrik še vedno ostaja zvest strelskemu društvu Kopačevina in našemu upokojenskemu društvu, saj ga na oboje vežejo prijatelji in strelci. Naš časopis Mi o sebi rad prebere, a žal ga redkokdaj dobi. Obljubila sem mu, da ga mu bom prinesla ali poslala.

OPRAVIČILO

Gospe Heleni Hren se opravičujemo za napako v 23. št. našega glasila, ker smo v prispevku Predstavljamo člane iz Predmosta v Poljanah, njenega soproga Zdravka preimenovali v Franca.

DEDIŠČINA PRETEKLOSTI

Borjana Koželj

O občinskem projektu »Dediščina preteklosti kot osnova za razvoj mestnega turizma« sem se pogovarjala z vodjo projekta Andrejo Ravnihar Megušar.

Sredi julija sva sedeli pred Vahtnco ob limonadi in kramljali o njenem delu. Čeprav ji včasih pod noge prileti kakšno poleno, se mu zna pogumno izogniti in se veseli pravkar izpeljanega projekta. Pogovarjali

sva se predvsem o vsebini projekta Dediščina preteklosti kot osnova za razvoj turizma in o njegovi uspešni izpeljavi. Andreja Megušar je vodja občinskega projekta z naslovom Starejši v akciji, ki traja dve leti in v okviru katerega je bilo pripravljenih več mednarodnih konferenc. Projekt je posvečen medgeneracijskemu sodelovanju, prostovoljstvu in vključevanju kulturne dediščine v mestni turizem.

V Škofji Loki so se že štirikrat zbrali predstavniki pobratenih občin, strokovnjaki s področja turizma, predstavniki iz Idrije in s Ptuja ter predstavniki našega društva, katero se v življenje mesta aktivno vključuje in se lahko predstavi kot pomemben akter. Na prvih konferencah smo predstavili vsa področja delovanja društva, univerze za tretje življenjsko obdobje in delo prostovoljnih kulturnih mediatorjev v Loškem muzeju. V času Historiala pa je potekala konferenca Dediščina preteklosti kot osnova za razvoj mestnega turizma. Posvečena je bila predvsem turizmu in blagovni znamki, ki je pomembna za promocijo našega mesta in simbolno predstavlja kulturno dediščino v turistični ponudbi. Škofja Loka

take blagovne znamke še nima, trenutno pa sta dve možnosti, sladica Loški zamorc ali Škofjeloški pasijon.

Ob konferenci je potekalo še nekaj spremljevalnih

dogajanj, na katerih so bili naši člani zelo aktivni. Predstavila se je Bralnica na vrtu Sokolskega doma, s katero sodeluje tudi naša Marinkina knjižnica pod krošnjami. Za zabavni del so poskrbeli pevci naše skupine Mavrica, obiskovalci pa so se zavrteli ob zvokih ansambla Škafarji.

Avtorica besedila Borjana Koželj (levo) z Andrejo Ravnihar Megušar

Foto: Zlata Ramovš

Naši pohodniki so se družili z belgijsko skupino obiskovalcev tematske poti v Crngrob in navezovali mednarodne stike.

Andreja Megušar je naše vključevanje v projekt pohvalila in poudarila, da rada sodeluje z nami. Tudi mi smo prepričani, da je sodelovanje našega društva dobro. Imamo še dovolj energije in znanja, kar vse lahko prispevamo za skupno dobro. Občina pripravlja že nov dvoletni projekt sodelovanja s pobratenimi občinami, pri katerem bo poudarek na srednjeveški glasbi in plesu ter Škofjeloškem pasijonu. Projektu se bomo kot prostovoljci pridružili tudi mi.

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE V SLOVENIJI

Sto let v dobro dediščine v Sloveniji

V dogajanje bomo vključeni tudi mi.

Vabimo vas, da se nam pridružite na naslednjih dogodkih, ki se bodo zvrstili v Škofji Loki.

V Loškem muzeju bo 24. septembra 2013, ob 18. uri predstavitev postopka restavriranja slik Ivana Groharja.

V sodelovanju z Restavratorskim centrom iz Ljubljane bomo zainteresirani javnosti ponudili vpogled v delo strokovnjakov, ki se ukvarjajo z restavriranjem umetniških del.

25. septembra 2013, ob 10. uri se bomo predstavili prostovoljni kulturni mediatorji, ki delujemo v Loškem muzeju in smo člani Univerze za tretje življenjsko obdobje pri Društvu upokojencev Škofja Loka.

Predstavili bomo naše delo v Loškem muzeju.

V Sokolskem domu bo 2. oktobra ob 2013, ob 18. uri predvajanje filma **Spomin na restavriranje Loke** ob 1000-letnici in otvoritev razstave fotografij.

3. oktobra 2013, ob 18. uri pa predavanje **dr. Franca Štukla**
Vsaka hiša svoja zgodba

Foto: Zlata Ramovš

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

USTAVIMO ČAS

Borjana Koželj

V tretjem življenjskem obdobju čas hitreje teče, celo beži. Naša univerza živi že deset let. Kaj vse se je v tem času spremenilo! Razredčili so se lasje, pridobili smo kakšen kilogram, zamenjali zobe, očala, dodali novo barvo v garderobi ter upočasnili korak, misli. Ostalo je še nekaj neizpolnjenih želja, vendar jih bomo izpolnili, saj imamo še nekaj časa. Prišli so vnuki in pravnuki ter veselje z njimi, saj skrbi ostanejo staršem. Mladim želimo najboljše, a tudi sebi privoščimo nekaj zadovoljstva, nova znanja in nova poznanstva.

Na naši univerzi se začena deseto leto delovanja. Doslej smo nanizali vrsto uspehov. Kaj nas čaka v novem desetletju? Izzivi so veliki. Daljša se delovna doba in v pokoj vstopajo vedno starejši ljudje, vendar se daljša tudi življenjska doba. Vedno več je ljudi v tretjem življenjskem obdobju, ki so še čili in zdravi ter si želijo ustvarjalnega, polnega življenja. Tem novim rodovom upokojencev bomo morali ponuditi več različnih področij ustvarjalnosti.

Tega se zavedamo in že v študijskem letu, ki je pred nami, ponujamo vrsto novih vsebin.

Poleg izobraževanja vam ponujamo v branje

knjige iz vedno boljše založene Marinkine knjižnice in ustvarjalno sodelovanje v galeriji Hodnik. Poleg vabila v knjižnico in galerijo vas bomo enkrat mesečno povabili tudi na Čaj ob petih. Letošnji gostje teh srečanj bodo

Foto: Zlata Ramovš

Ob podelitvi bralnih značk je bil naš gost g. Franc Mlakar, pobudnik nastanka romana Bogdana Novaka Trte umirajo stoje.

naši člani, ki so se udeležili Grundtvigovih delavnic na različnih koncih Evrope. Nekateri so se nam že predstavili v glasilu Mi o sebi, tokrat pa jim bomo dali priložnost v živo. Povedali nam bodo, kaj vse so doživeli v tednu dni daleč od doma in česa vse so se naučili.

Vse, kar vas zanima o programih izobraževanja, najdete v prilogi.

MARINKINA KNJIŽNICA je odprta
vsak ponedeljek od 14. 30 do 16.30 ure,
vsako sredo in petek od 11. do 13. ure.

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Uradne ure: četrtek od 10. do 12. ure.

Telefon: 040 292 646 - v času uradnih ur.

E-mail: loka3univerza@gmail.com

<http://univerza-tri-du-skofjaloka.si/>

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Nataša Škofic Kranjc je že dolgo naša mentorica bralnega krožka, večkrat pa nam ponudi kaj novega. Tokrat je pred nami nov program.

PRISLUŠKOVANJE ŽIVLJENJU - BIOGRAFSKO UČENJE

Nataša Škofic Kranjc

Biografsko učenje je načrtno učenje iz svoje lastne življenjske zgodbe in iz izkušenj ter življenjskih zgodb drugih. Poteka lahko v skupinah kot v našem primeru. To so na primer skupine za matere, medgeneracijske skupine in seveda skupine starejših odraslih. Udeleženci lahko uživajo ne glede na stopnjo izobrazbe, poklicno pot ter etično ali kulturno poreklo. Ni pomembno, ali je oseba v pokoju ali še zaposlena, niti to ne, ali je premožna ali ne, ne vplivajo ne družinske ne partnerske razmere. Pomembna je pripravljenost za dobro komunikacijo ter pripravljenost in sposobnost za delo v skupini. Želje po osebni pristopu ter odprtost za dialog in medsebojno podporo pa so dobrodošle. Nove komunikacijske tehnike, kot so interpretiranje,

Foto: osebni arhiv

univerzalnost in normalizacija, bodo pomoč za prijetnejše, a koristno delo. Teme, ki jih bomo obravnavali, bodo identiteta, življenjski potek, mediji in tehnologija, družina, odnosi, svoboda, mobilnost, medgeneracijski odnosi, denar, religija, ljubezen in minljivost življenja.

Če vas zanima, kaj se skriva pod

naslednjimi naslovi, se nam pridružite.

Zemljevid življenja, V mojem otroštvu pa...,

Časopisni naslovi, Osebni grb, Žive fotografije, Genogram.

Srečanja bodo trajala po dve do tri šolske ure, kakor se bomo dogovorili, skupaj pa bomo 25 ur.

OBLIKUJMO SKUPAJ

Lili Panjtar, oblikovalka

Ime mi je Lili Panjtar in sem oblikovalka tekstilij, a moja profesionalna pot me je zanesla na domala vsa področja oblikovanja.

Zadnjih 19 let sem oblikovala in ustvarjala za škofjeloško Odejo, kjer sem bila tudi redno zaposlena. To je bilo izredno ustvarjalno obdobje, polno osebnih in poslovnih uspehov. Oblikovala sem kompleksno in pokrivala vsa področja oblikovanja, ne samo tekstil. Največ sem v bistvu delala na področju grafičnega oblikovanja in vizualnih komunikacij.

Zdaj pišem novo zgodbo. Imam svoj oblikovalski studio, kjer ponujam storitve tekstilnega, grafičnega in produktnega oblikovanja. Hkrati pa izdelujem unikatne ali maloserijske izdelke za opremo doma in osebno rabo. Uporabljam naravne materiale, oblikovati pa skušam tudi iz odpadnih materialov oziroma ponovno uporabiti že rabljene materiale.

Foto: osebni arhiv

Svoje bogato znanje in tekstilno tradicijo želim podajati naprej, tako otrokom in mladini kot tudi odraslim vseh starosti. Oblikovanje želim približati ljudem tako, da jim dam nalogo oziroma temo, o kateri sami razmišljajo in potem najboljše ideje z mojo pomočjo tudi uresničijo. Vsak ima v sebi določeno mero kreativnosti, potrebno jo je le zbuditi ter ljudi opogumiti in usmeriti.

Na delavnicah se bomo posvetili oblikovanju tekstilij, papirja in kakega drugega materiala. Želim si, da bi vsebino oblikovali skupaj, letnemu času primerno. Potrudila se bom izbrati materiale, ki jih s predelavo lahko odlično uporabimo pri oblikovanju novih uporabnih predmetov. Oblikovali bomo v glavnem izdelke za nadaljnjo uporabo in ne za nabiranje prahu na policah.

Želim si tudi voditi medgeneracijske delavnice, kjer bi se starejši skupaj z vnuki oblikovali in ustvarjali. Na takšnih delavnicah nastaja posebna energija, stkejo se zelo močne vezi in čas hitro mineva. Izdelke prilagodim sposobnostim obeh generacij, saj imajo otroci izredno domišljijo, starejši pa potrpežljivost in ročne spretnosti. Skupaj smo lahko resnično odlična družba in zelo ustvarjalni.

BRALNA ZNAČKA ZA ODRASLE

Marija Draškovič

Bralna značka je posebnost naše knjižnice, še posebej zato, ker je naša knjižnica dovolj bogata, da lahko ponudimo knjige, ki jih bralci izbirajo. Letos smo se odločili, da bo vodilna pisateljica prekmurska pisateljica Karolina Kolmanič. Pred odločitvijo sem jo poklicala in vprašala, ali se s tem strinja. Z veseljem mi pritrdila in mi povedala, da tudi sama vodi bralno značko. V naši knjižnici imamo zaenkrat štiri dela te pisateljice, vendar so nekatere še na trgu in jih bomo še dokupili. Ker smo v Knjižnici pod krošnjami gostili Evelino Umek, smo se odločili tudi za njena dela. Ne manjka niti naša škofjeloška pesnica, ki je letos dobila nagrado za zbirke otroških pesmi.

1. Karolina Kolmanič: Tvoja skaljena podoba
2. Karolina Kolmanič: Čakam te, Dolores
3. Karolina Kolmanič: Alba
4. Karolina Kolmanič: Sadovi ranih cvetov
5. Evelina Umek: Sprehod z baronom
6. Evelina Umek: Malka gre v Trst
7. Evelina Umek: Amerika
8. Evelina Umek: Po sledih fate morgane
9. Evelina Umek: Hiša na Krasu
10. Evelina Umek: Frizerka
11. Evelina Umek: Zlata poroka
12. Neža Maurer: Od mene k tebi
13. Neža Maurer: Sama sva na svetu ti in jaz
14. Azra Širovnik: Za ovinkom zakona

Med tujimi avtorji smo izbrali nekaj klasičnih del različnih žanrov avtorjev, kot so Thomas Hardy, Jaroslav Hašek, Milan Kundera in tudi nekaj novejših izdaj. Upam, da vas bodo knjige pritegnile.

KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI

Marija Draškovič

Kot vsako leto smo tudi letos zadnji petek v juniju in vsak petek v avgustu naše dejavnosti prenesli v park pred zgradbo našega društva. Novost letošnjega leta je, da smo junijske prireditve pripravljali v sodelovanju z Občino Škofja Loka in da so potekale na vrtu Sokolskega doma.

Prva prireditev je potekala 26. junija 2013 v mali dvorani Sokolskega doma, saj je bila zunaj nevihta. Letos smo se odločili, da se pogovarjamo o ruski književnosti. Povabili smo pevko in igralko Irino Guščino, ki nam je predstavila knjigo **Vladimirja Makanina** *Kjer se je nebo stikalo s hribi* in prebrala

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Predstavitev knjig za letošnjo bralno značko

Tuji avtorji

1. Thomas Hardy: Čista ženska
2. Milan Kundera: Neznosna lahkost bivanja
3. Arto Paasilinna: Gozd obešenih lisic
4. Noelle Lorient: Družinska zadeva
5. Nikolaj Lilin: Sibirska vzgoja
6. Velma Wallis: Ženici
7. Per Petterson: Konje krast
8. Coben Harlan: Ne povej nikomur
9. Jaroslav Hašek: Dobri vojak Švejk

Od strokovnih knjig je zanimiva Titova biografija Jožeta Pirjevca in novejša monografija Iva Šubica.

Strokovne knjige

1. Jože Pirjavec: Tito in tovariši
2. Ive Šubic monografija

Tekmovalci se za sodelovanje pri bralni znački lahko prijavijo v knjižnici. Prebrati morajo 5 knjig in jih kratko opisati na obrazec. Vsaj dve morata biti z zgornjega seznama. Želim vam prijetno branje.

odlomek iz romana. Pripravili smo tudi razstavo prevodov iz ruske književnosti, ki jih imamo v knjižnici. Prireditve so popestrili gosti, predsednik Ruskega centra za znanost in kulturo z ženo.

V petek, 2. avgusta 2013, so nas obiskali otroci iz vrtca Najdihojca. Ob tej priložnosti sta avtorja **Jelena in Matjaž Bertoncelj** predstavila novo izdajo **otroških stripov, knjigo Trobentica**. Strip o trobentici je izhajal od leta 2005 do 2010 v istoimenski reviji. Matjaž Bertoncelj je risar in ilustrator nam je na srečanju narisal junake iz knjige. Jelena Bertoncelj, ki dela tudi kot risarka,

nadaljevanje s prejšnje strani

animatorka in oblikovalka, pa je otrokom predstavila teme, ki jih knjiga obravnava. Preživeli smo zanimive urice z obema avtorjema. Otroci so spoznali, kako nastaja strip, na koncu pa so ga narisali tudi sami.

Naslednji petek, 9. avgusta 2013, smo se v knjižnici pogovarjali o knjigi, ki smo jo priporočili za poletno branje. Pogovarjali smo se o knjigi švedskega pisatelja **Jonasa Jonassona Stoletnik, ki je zlezel skozi okno in izginil.** Pisatelj tega romana je po poklicu novinar in Stoletnik je njegovo prvo delo, ki je zelo hitro doseglo uspeh po Evropi in svetu. »To je izjemno inteligentna in izjemno trapasta knjiga,« je izjavil avtor. Roman pripoveduje o stoletniku Alanu Karlssonu, ki na predvečer rojstnodnevne zabave uide iz doma ostarelih. Na avtobusni postaji mlademu fantu popazi na kovček in se z njim odpelje z avtobusom. Kmalu ugotovi, da je kovček poln denarja. V nadaljevanju se zgodba razvija tako, da ga iščejo uslužbenci doma, lokalna policija in nevarna kriminalna tolpa. Vmes izvemo tudi njegovo življenjsko zgodbo. Ob branju se nam zastavljata vprašanji, kaj je Alana pripeljalo do tega, da je ušel iz doma, kjer samo čaka na smrt, in ali je hotel v življenju še kaj doživeti.

Ob tej priložnosti smo se ob razstavi v galeriji Hodnik pogovarjali tudi o drugih knjigah, ki so primerne za poletno branje.

V petek, 16. avgusta 2013, nas je pod krošnjami obiskala gospa **Evelina Umek.**

Pogovor je vodila **Zlata Razpet** in o njem zapisala citat iz knjige Mandrija in njene zgodbe:

»O življenju razmišljam kot o mozaiku, nekateri deli so bili lepši, bolj barviti od drugih, toda moje življenje je celota, v katerih se prepletajo poklic, družina in odnosi z drugimi.«

Kamenček v njen mozaik smo dodali tudi mi, ki smo z njo preživeli dve čudoviti uri. Isti dan je bila tudi naša gostja v Marinkini knjižnici.

Evelina Umek se je rodila v Trstu. Študirala je rojstnem kraju in nato v Ljubljani, kjer je diplomirala iz slavistike. Opravljala je delo novinark, učiteljice, urednice in direktorice.

Le kdo ne pozna Radovednega Tačka, ki smo ga gledali na televiziji. Tačka poznamo vsi, vsi pa gotovo ne vemo, da je soustvarjalka te prijetne oddaje Evelina Umek.

V svojih otroških delih predvsem izobražuje in vzgaja. Njena prozna dela so Frizerka, Hiša na Krasu, Zlata poroka in Po sledih fate morgane.

Zanimalo nas je predvsem, zakaj in kako je nastajal zapis življenja urednice prve slovenske ženske revije Slovenka, Marice Nadlišek Bartol, matere pisatelja Vladimirja Bartola. Povedala je, da jo je k

Foto: Zlata Ramovš

Jelena in Matjaž Bertoncelj predstavljata strip.

raziskovanju življenja pisateljice Marice Nadlišek spodbudila podobna življenjska pot. Obe sta Tržačanki, učiteljici, urednici in pisateljici. Pisateljica je potrebovala kar tri dolga leta, da je roman Po sledih fate morgane izšel.

Evelini smo pripravili tudi presenečenje, saj smo povabili tudi njeno prijateljico pesnico Nežo Maurer. Čudovito je bilo videti snidenje dveh umetnic besed, še bolj pa smo uživali v zanimivem Evelininem pripovedovanju.

V petek, 23. avgusta 2013, smo v sodelovanju z Ljudsko univerzo Škofja Loka pripravili prijetno srečanje. Člani krožka **Kreativno pisanje**, ki ga je vodila Mirjana Debelak, so nam brali svoja besedila, ki so jih ustvarili na tečaju. Vsi smo pazljivo poslušali in se veselili prijetnega razpoloženja. Upam, da bomo naslednjič lahko poslušali tudi drugo skupino.

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Mavrica z otroki iz vrtca Čebelica

Zadnji petek, 30. avgusta 2013, so nas obiskali otroci iz vrtca Čebelica in pesnica **Neža Maurer.** Najprej so člani naše pevske skupine **Mavrica** zapeli nekaj otroških pesmic, pri čemer so jim pomagali tudi otroci. Nato so nastopili otroci, ki so peli svoje pesmi, pri čemer jim je pomagal zbor in Sašo Podgoršek s harmoniko. Neža Maurer je svoje pesmi pripovedovala skupaj z otroci. Čas je kar prehitro minil in upamo, da bomo imeli še več priložnosti doživeti taka prijetna srečanja.

NOVO V GALERIJ HODNIK

Besedilo in fotografija Zlata Ramovš

Proti koncu junija je naša galerija prevzela barvo poletnega zelenja in nam s tem simbolično najavila poletje, tudi upokojencem najljubši letni čas.

Naši fotoamaterji **Brigita Lužar, Cvetka Maksin, Marjan Luževič in Stane Jarc** so na začetku poletja v galeriji razstavili fotografije pod skupnim naslovom **Loški kottički**, ki so nam predstavile večkrat prezrte zanimivosti in poglede na naše domače mesto.

26. avgusta 2013 so se na stene preselila dela

udeležencev **Poletne slikarske kolonije U3 pod vodstvom Lučke Šparovec**, ki bodo razstavljena do sredine septembra.

Zatem bomo ponovno pripravili pregledno razstavo bogatih dejavnosti našega društva v sezoni 2012/2013.

Naša knjižnica ne pozna poletnih počitnic. Pridne knjižničarke so konec julija in vsak petek v

avgustu pripravljale Knjižnico pod krošnjami. Poleg tega pa so v galeriji Hodnik potekale **spremljevalne razstave knjig in gradiv**, vezanih na tematike Knjižnice pod krošnjami. Serija razstav se je pričela že spomladi in nadaljevala tudi poleti, zagotovo pa bomo tudi v prihodnje deležni zanimivih in poučnih **tematskih razstav**.

Ob pričetku naše nove programske sezone vas ponovno vabimo k zbiranju fotografij za našo naslednjo tradicionalno fotografsko razstavo MOJ POGLED. Tokrat bo nosila podnaslov Ježek. Idejo za podnaslov razstave je dala odlična amaterska fotografinja in ljubiteljica narave Mira Kofler. Zdaj pa ste na vrsti vi, naši fotoamaterji. Fotografirajte vse, kar vas spominja na ježke v najširšem pomenu besede, živali, sadje, plodove, cvetje, okraske ali vsakdanje izdelke. Uporabite domišljijo in iščite ježke v vsem, kar vas obdaja. Do 15. novembra nam pošljite do 10 digitalnih fotografij v originalni velikosti na elektronski naslov zramovs@gmail.com ali pa nam po predhodnem dogovoru na telefonsko številko 041-971-327 dostavite že izdelane fotografije v velikosti 20x25 ali 20x30 cm. Otvoritev zanimive razstave načrtujemo v decembru.

*Tudi letošnje Čaje ob petih in nekatere druge skupinske prireditve DU bomo popestrili s **spremljevalnimi razstavami vaših izdelkov**. Vabimo vas, da se prijavite tisti ustvarjalci, ki se amatersko ukvarjate z izdelovanjem najrazličnejših izdelkov ročnih spretnosti, iz različnih materialov in z različnimi tehnikami. Razstava je enodnevna. Prijavo lahko*

pošljete na elektronski naslov

zramovs@gmail.com

ali pokličete organizatorico Zlato Ramovš na telefonsko številko 041-971-327.

Ravno tako bomo veseli vaših prijav za samostojne ali skupinske fotografske razstave.

Sprejemamo tudi prijave interesentov, ki niso naši člani.

Likovna razstava in razstava knjig za poletno branje v galeriji Hodnik

Naša galerija Hodnik se počasi spreminja. Novost v njej je tokrat tabla z napisom **GALERIJA HODNIK**. Tablo nam je podarilo podjetje Izdelki iz pleksi stekla - Marko Primožič s.p. iz Reteč. Donatorju se za darilo prav lepo zahvaljujemo.

Druga novost so novi prti za mize na Hodniku, ki nam jih je prostovoljno zašila naša Tončka Dolinar. Tudi njej najlepša hvala.

V galeriji bomo odprli tudi Knjigo vtisov, v katero boste lahko vpisovali vaše komentarje o razstavah. Ko nimate obveznosti in si zaželite sprehoda, se namenite tudi do našega društva upokojencev in si oglejte pripravljene razstave. Prepričani smo, da vam bodo polepšale dan.

Se vidimo v galeriji.

MARINKINA KNJIŽNICA je odprta vsak ponedeljek od 14. 30 do 16.30 ure, vsako sredo in petek od 11. do 13. ure.

MARTIN BIZJAK, PREDSEDNIK MePZ VRELEC

Besedilo in fotografija Nevenka Mandić Orehek

V junijski številki našega glasila se je na kratko predstavil novi predsednik MePZ Vrelec, Martin Bizjak. Kot smo lahko prebrali, skoraj ni imel izgovora, da funkcije ne bi prevzel.

Povedal mi je, da sta ga v zbor pripeljala Majda Galović in Ferdo Pozvek, ko se je slučajno pogovarjal z njima na zakuski zбора po nekem koncertu. Povabili so ga na vajo zбора, kjer se je postavil k znanцу Ferdu med basiste in soglasno z

zborovodkinjo Nado Krajncan tam tudi ostal. Pogovarjala sva se na začetku avgusta.

Kaj se je z zborom dogajalo v poletnih, dopustniških dneh?

► Od udeležbe zбора na poletnih prireditvah naj omenim Tabor pevskih zborov v Šentvidu pri Stični ter izlet zбора po pomnikih Soške fronte, kjer smo izvedli koncert zбора na Javorci in v cerkvi kostnice v Kobaridu. Zaradi akustike v cerkvi in namena koncerta smo v petju občutili poseben zanos, zelo zadovoljni pa smo bili tudi z izvedbo pesmi. Moški del zбора je sodeloval tudi na komemoraciji v spomin padlih partizanov garibaldincev v Rovtu. Italijanski organizatorji so nam podarili nekaj steklenic njihovega vina, ki smo ga shranili pri meni doma, da ga bomo spili ob kakem posebnem dogodku. V domu Zveze borcev za vrednote NOB nam po potrebi omogočajo vaje zбора, zato se zaradi obojestranske naklonjenosti odzovemo njihovi prošnji za udeležbo pri podobnih dogodkih.

Kaj se te dni dogaja v zboru? Kaj imate v načrtu?

► V začetku julija smo se na razširjenem sestanku upravnega odbora zбора dogovorili o delu naprej. Septembra bomo začeli z intenzivnimi vajami. Ob ponedeljkih bodo vaje namenjene posameznim glasovnim skupinam, ob četrkih pa za ves zbor. Podrobnih načrtov na dolgi rok ne delamo, ker se prilagajamo temu, koliko pesmi bomo osvojili tja do pomladi in kako. Do takrat bomo videli, koliko smo novo pesem osvojili.

Vztrajal bom, da se bodo člani zбора vaj udeleževali redno, saj bomo le tako lahko držali primeren kvaliteten nivo petja.

Koliko je trenutno članov zбора?

► Trenutno šteje zbor 38 članov, približno dve tretjini je žensk. Nekaj pevcev poje tudi pri drugih zborih. V osnovni šoli Škofja Loka-Mesto nam prijazno zagotavljajo prostor in inštrument za vaje, kadar je pouk, vadimo v Domu ZB.

Povejte mi kaj o načrtih

glede moških glasov.

► Jeseni bomo v okviru MePZ Vrelec sestavili tudi moški zbor, ker se je izkazalo, da ga potrebujemo za nastope na žalnih slovesnostih, kot so komemoracije in pogrebi.

Moški del MePZ Vrelec bodo predvidoma sestavljali po trije tenorji in baritoni ter po trije prvi in drugi basi.

Za komemoracijo v Rovtu je bilo treba na hitro izbrati ustrezne pesmi, zanje dobiti note za moški zbor, ker je tonska zgradba drugačna kot za mešani zbor, jih razmnožiti in pesmi osvojiti.

Naša zborovodkinja si želi, da bi moški del zбора lahko interpretiral tudi dokaj zahtevne pesmi, kot na primer rusko Dvanajst razbojnikov, ki ima strahovit basovski razpon, ali dalmatinske pesmi. Moj profesor klavirja v nižji glasbeni šoli v Škofji Loki, Peregrin Capuder, je aranžiral dalmatinsko pesem Pod tvojim prozorom (Pod tvojim oknom), ki se mi je takoj usedla v dušo. V njej pride do izraza kvaliteta basov, zahteva pa tudi dobrega tenorista za vodilno melodijo. S to pesmijo lahko preizkusimo, ali smo sposobni zapeti pravo dalmatinsko in rusko pesem. Imamo nekaj odličnih tenorjev in odličnega basista, zato nam bo morda uspelo.

In načrtovani nastopi MePZ Vrelec?

► MePZ Vrelec bo letos organiziral koncert v počastitev 100-letnice rojstva Petra Liparja, ki sicer koledarsko ustreza lanskemu letu, ko je bil

organizator MePZ Peter Lipar iz Kranja, ki ga prav tako vodi Nada Kranjčan. Oktobra bomo priredili medgeneracijski koncert v Kristalni dvorani Sokolskega doma, kamor bomo povabili otroški zbor iz vrtca, osnovne šole in mladinski zbor iz Gimnazije Škofja Loka. Odzvali se bomo tudi vabilu kolegov iz Makol.

Nekateri nastopi so že ustaljeni, kot so nastop ob Slovenskem kulturnem prazniku, božični koncert v Kapucinski cerkvi in koncert na svečnico. Sodelujemo na vsakoletni reviji PZ v Škofji Loki, na reviji upokojenskih PZ, ki je bila letos v Mošnjah, na Taboru PZ v Šentjernej pri Stični, na komemoraciji ob Dnevu spomina na mrtve pred Domom ZB in na Občnem zboru DU Škofja Loka.

Kaj pa po nastopih?

► V MePZ Vrelec ne zanemarjamo druženja kot pomembne prvine za vse ljubitelje petja in dobre družbe, a naša zborovodkinja Nada je uspela zbor privedi na dokaj visoko umetniško raven, ki jo je vsekakor treba vzdrževati in morda celo poskusiti nadgraditi. Ne glede na to pa je druženje in petje za

svojo dušo za člane zbora življenjsko vodilo. Lepa pesem v dobri družbi, tudi po nastopu za javnost, privre zares iz duše, četudi je to kar mali koncert z našo Nado v gostilni Pri Štefanu v Mostu na Soči ali po komemoraciji v Rovtu v gostilni V grapi, kjer so nam navdušeni zamejski Slovenci podarili svoje odlično vino.

Kaj bi nam povedali ob koncu?

► V zboru smo veseli, da je naša zborovodkinja Nada Krajncan, saj je MePZ Vrelec spravila na sedanjo umetniško raven. Želimo si, da bi ji zdravje omogočalo, da bi nas lahko vodila še dolgo. Ponovno naj izkoristim to priložnost, da v zbor povabim nove pevke in pevce. Pomembno je veselje do petja in pri tem tudi nepoznavanje not ni ovira. Še naprej pa si bomo prizadevali, da bomo v dobri družbi gojili lepo zborovsko pesem na ustrezni umetniški ravni.

Martin, hvala za pogovor in želim vam veliko uspešnih nastopov ter prijetnega druženja.

OBISK PRI ODHAJAJOČI PREDSEDNICI MePZ VRELEC MARINKI LOGAR

Besedilo in fotografija Nevenka Mandić Orehek

Marinko sem obiskala na domu in ko sem se vzpenjala po stopnicah v tretje nadstropje, sem lažje razumela, zakaj je glede na zdravstvene težave, ki jo pestijo, še dodatno omejena v gibanju.

Usedli sva se na balkon pred njenim oknom in v senci občudovali čudovit razgled na Lubnik, Križno goro in Starološki grad. Pove mi, da je že premišljevala, o preselitvi kam nižje, vendar so tu zanjo nebesa. Vsako jutro tukaj posedi na balkonu in pozajtrkuje kavo s kosom kruha.

Marinka poje alt in v zboru sodeluje že 13 let, od začetka. Prvi predsednik zbora je bil Andrej Krajnik, potem 4 leta Marija Debeljak, zadnjih osem let pa Marinka. Vesela je, da je Martin Bizjak prevzel krmilo zbora in ji omogočil, da ima več časa zase.

Marinko smo kot predsednico zbora že predstavili v 6. in 10. številki našega glasila. Sama je redno pisala o dogajanjih v zboru in še naprej bo sodelovala kot članica uredniškega odbora glasila. Tokrat pa sva se pogovarjali o njenem bivanju med štirimi stenami. Sedaj, ko je bolj omejena v gibanju, ugotavlja, kako je dobro, da je izkoristila možnost računalniškega

izobraževanja. Računalnik ji odpira okno v svet. Uporablja ga za pregledovanje elektronske pošte, preverja TV sporede, prelista časopise, poišče zdravstvene informacije, pogleda, kako prehrana vpliva na zdravje in ne nazadnje, ko jo muči nespečnost, zлага pasjanso. Redno sledi informacijam o pevskih zborih in jih posreduje Martinu.

nadaljevanje s prejšnje strani

Razen za brskanje po svetovnem spletu in za pasjanso, računalnik uporablja še za oblikovanje plakatov in objav o MePZ Vrelec ter za pisanje zapisnikov in člankov. Vesela je, da se je naučila teh spretnosti, ker je veliko lažje pisati s tipkovnico kot na roko.

V veliko veselje sta ji tudi vnučki Ana in Neža. Ko prideta na obisk, se najprej zaženeta na njeno posteljo, ki se uravnava na komande in pravita, da se »gresta vozit«. Marinka sedaj ne kuha veliko, čufte pa vedno naredi iz kilograma mesa, saj povabi sina in vnukinji. Čufte kar izginejo.

Veseli jo tudi rože, ki jih ima sedaj manj kot včasih, ampak še vedno preveč, pravi.

Družbo ji dela hrčica Pikica. Vnučki sta jo dobili,

vendar sta se je bali in je sedaj pri babici. Pikica je zelo redoljubna in sončnična zrna shranjuje lepo razvrščena v vrsto. Tudi ležišče si postelje z vato, rada se kopa in si oblizuje prste, ko je zadovoljna. Ima tako mehek in svilnat kožušček.

Zvečer si Marinka vzame čas za televizijo. Rada gleda prenose iz parlamenta, od filmov pa kriminalke. Ima težave z očmi in ne more več brati knjig. Prebrala jih je tudi 120 na leto, zato jih zelo pogreša. Rada je brala pustolovske, vohunske, ljubezenske romane in kriminalke.

Marinka, želim ti, da bi imela čim manj zdravstvenih težav in da bi še dolgo lahko hodila na vaje in nastope MePZ Vrelec. V tako dobri družbi tudi težave izginejo.

RAZGIBAN POMLADNO POLETNI ČAS MePZ VRELEC

Besedilo in fotografija Martin Bizjak

Za člane MePZ Vrelec sta bili pozna pomlad in začetek poletja zelo pestri.

12. maja 2013 smo na Območnem srečanju odraslih pevskih zborov v Škofji Loki nastopili skupaj z drugimi PZ, vokalnimi skupinami, oktetom z loškega območja in Grudnovimi šmiklami. Žal je bilo poslušalcev razen nastopajočih bolj malo, ker se je prireditev slabo oglaševala.

18. maja 2013 je DU Mošnje v Kulturnem domu Mošnje priredil revijo PZ upokojencev Gorenjske. Dvorana je bila majhna, oder za zборе našega obsega pa tudi ne prav velik, a to vseeno ni pokvarilo našega nastopa.

23. junija 2013 smo se udeležili 44. tabora slovenskih pevskih

zborov v Šentvidu pri Stični. Tabor v Stični je vsakoletni praznik slovenskega zborovskega petja, kamor poleg slovenskih zborov pridejo tudi zbori iz zamejstva in nekdanje Jugoslavije, kjer gojijo slovensko pesem. Sonce nam je podarilo vso toploto visokega poletja, ki jo premore (ena od pesmi je bila tudi Sijaj sončece), potem pa se je začelo skrivati za grozeče temne nevihtne kope. Kljub temu smo bili veseli, da smo sodelovali na

Na Javorci smo se poklonili padlim vojakom iz 1. svetovne vojne.

tako velikem kulturnem dogodku.

30. junija 2013 nas je Josip Juraja, član MePZ Vrelec, odpeljal na izlet na Javorco, kjer stoji spominska cerkva padlim v moriji 1. svetovne vojne.

Med potjo nam je opisal takratne vojne razmere, nečloveške okoliščine vojskovanja ter trpljenje vojakov na Soški fronti. Pesem, ki smo jo zapeli v spoštljiv spomin njim, katerih imena so izpisana na opažih cerkve, je bila občutena in iskrena.

Potem smo spoštljivo in

ubrano zapeli še v cerkvi Sv. Antona nad kostnico italijanskih vojakov v Kobaridu, ki varuje njihov večni mir in pokoj. Nazadnje pa smo v gostilni pri Štefanu v Mostu na Soči zapeli še sebi v veselje. Na povabilo Združenja borcev se je moški del zbora 2. julija 2013 udeležil komemoracije pri spomeniku padlim v Rovtu pod Starim vrhom in v vasi Lenart, kjer je delegacija italijanskih partizanov počastila spomin na padle garibaldince.

STANE ŠINK, GASILEC, ZBIRATELJ STARIN IN ŠE KAJ

Besedilo in fotografija Nadja Podgoršek

Ko sem se odpravljala na razgovor z Stanetom Šinkom, sem o njem vedela le, da je navdušen zbiralec starih predmetov, ki ga spominjajo na njegov dom in njegovo življenje. Izkazalo se je, da ga zanima še mnogo drugih stvari. Čeprav ni posebej govoril o svojih hobijih, sem hitro ugotovila, da mu je v življenju največ pomenilo 60-letno udejstvovanje v gasilskem društvu Jelovica.

Rodil se je leta 1935 kot osmi otrok v kmečki družini v Delnicah v Poljanski dolini. Že tako težko življenje številne družine je zelo prizadela očetova in mamina smrt med drugo svetovno vojno. Kmetijo je prevzel starejši brat in Stane je pri petnajstih letih po posredovanju socialne službe iz Škofje Loke dobil učno mesto mizarskega vajenca v takratnem vojno industrijskem podjetju Jelovica v Škofji Loki. Tam je dobil tudi stanovanje, hrano, obleko in seveda delo. Leta 1953 si je s praktičnim izpitom pridobil poklic mizarja ter službo in skromno plačilo. Še istega leta se je včlanil v industrijsko gasilsko društvo Jelovica (IGD). Poleg

svojega poklicnega dela se je kot aktiven član IGD Jelovica izobraževal v gasilstvu, in sicer v Jelovici, Medvodah, Ljubljani in Zagrebu, ter dosegel naslov poklicnega gasilca. Imel je več različnih gasilskih funkcij. Osemnajst let je bil društveni poveljnik IGD Jelovica, za kar je dobil več raznih gasilskih priznanj med drugim tudi medaljo dela iz Beograda, naziv gasilskega veterana in naziv društvenega častnega člana IGD Jelovica.

Letos je dopolnil šestdeset let dela v IGD Jelovica. Na občasnem zboru IGD Jelovica bi moral dobiti društveno priznanje, a ga je dobil en teden kasneje na občnem zboru GD Stara Loka, katerega član je tudi že petdeset let. IGD Jelovica je sicer še registrirano, žal pa nima več operativnega članstva in svojega sektorja v Škofji Loki. O svojem delu je povedal: »Takrat smo delali v res težkih delovnih pogojih, toda z leti smo tudi na račun skromnih dohodkov zgradili moderno Jelovico, ki se je dodobra uveljavila na evropskih in svetovnih trgih. Žal pa so se stvari v 90. letih prejšnjega stoletja močno poslabšale. Mnogim delavcem so dokupili leta in jih upokojili, druge pa so prerazporedili v druge obrate po Gorenjski. Z ukinitvijo proizvodnje pa je s svojim delom zaključilo tudi IGD.« Na Jelovico so mu ostali lepi spomini na delo z gasilci, s katerimi so uspeli ohraniti Jelovico pred požarom. Niso pa uspeli obdržati kolektiva srečnih ljudi, kot je

bil vsa leta po vojni. Če je bila to dobra odločitev, bo pokazal čas in spregovorili bodo ljudje, ki so za to poklicani.

Po poroki sta z ženo kupila hišo v Stari Loki, v kateri živita še danes. Takrat je začel zbirati stare predmete, ki so bili povezani z zgodovino hiše. Zelo zanimive so tudi njegove pesmice o posameznih dogodkih iz njegovega življenja. Namesto da bi vam opisovala moje videnje njegovega malega muzeja, bom navedla nekaj zanimivih citatov iz njegove pesmice o domači hiši. Če jih boste pazljivo prebrali, opisovanje muzeja ne bo več potrebno. Če pa vas zanima še kaj več, bi vam ga

mogoče tudi razkazal, a to morate vprašati njega. Takole je zapisal v svoji pesmici o hiši:

»Že sto petdeset let je naša hiša na svet, naj Bog jo ohrani še naslednjih 100 let. Kovači, tkalci, kmetje, lesarji, do danes so v hiši tej domovali. Da je resnica, pa si oglej, tale moj mali, a skromni muzej. In videl boš, kaj so imeli, da z delom so se lahko sploh preživeli. Kako takrat so še živeli, ko elektrike še niso imeli. Ko sosed še imel je čas, da prišel je k sosеду v vas. Ko sonce je zašlo, bilo na vasi je zares lepo. Otroci so šli zgodaj spat, fantje pa k dekletom vasovat. Se kuhalo je v kmečki peči, vrtel predicam se kolovrat je ob sveči. So mati stare knjige brali, otroci majhni so jih poslušali. Platno so tkali in hlače šivali, da otroci si svojih ritk niso kazali. So žeblje kovali in druge reči in s tem zadovoljevali takratne ljudi. Tudi kmetje so tukaj pridno živeli, sadov svojih rok so bili veseli. Kje spali so, jedli in pa sedeli, za to so lesarji spet poskrbeli. Pa stara ta vaga nam tudi pove, da tu so živeli pošteni ljudje.«

Stane tudi rad karta, hodi v hribe, kaj lepega prebere, veliko truda pa je posvetil tudi izdelavi družinskega rodovnika. Zbral je podatke o svojih družinskih koreninah in mi je svoj izdelek s ponosom pokazal. Zahvalila sem se mu za prijeten klepet ter mu zaželela še mnogo veselja ob iskanju zanimivih korenin na njegovih sprehodih in poteh v hribe. Teh ima v svoji zbirki namreč kar precej.

NEVSAKDANJA ZGODBA NEKE MLADOSTI

Marinka Logar

Naša pevkica Kristina Kalan mi je pripovedovala o svojem otroštvu in mladosti.

Moje življenje se mi zdi preprosto, toda ko razmišljam o tistem času, se mi zdi, da le ni bilo tako. Bila sem prava mešanica narodnosti. Moja starša sta s Štajerske, rodila sem se na Poljskem, živim pa na Gorenjskem.

Naj se vrnem na začetek. Mama se je rodila v Brežicah, oče pa v Artičah. Živela sta torej na levem bregu Save, ki je včasih veljal za Štajersko in od tega je bila odvisna tudi moja usoda. Leta 1941 so namreč Nemci v taborišča preselili večino prebivalcev Štajerske, ki so živeli severno od reke Save, in tako so preselili tudi moje starše z obema bratoma in sestro.

Po pripovedovanju staršev je bilo zelo, zelo hudo. Poleg tega pa tudi zgodovina dovolj nazorno pripoveduje o tem izseljevanju Slovencev v taborišča.

Našo družino so z ostalimi nagnetli v grad, ki se je takrat imenoval Rajhenburg, nato pa so jih z vlakom v živinskih vagonih odpeljali v razna taborišča na Poljskem. Našo družino so napotili v prehodno taborišče v kraju Swieradow Zdroj, kjer so jih strpali v lesene barake. Vsi dela sposobni moški so delali izven taborišča, ostali družinski člani so pa ostali zaprti kot zagotovilo pred pobegi. Zaradi splošnega pomanjkanja potrebnih dobrin za golo preživetje ni bilo lahko zdržati, zato je le ljubezen staršem dajala upanje na nekoč svobodno in lepše življenje. In prav iz te ljubezni sem se leta 1944 v taborišču rodila jaz.

Nekako smo preživeli do konca vojne, ko so nas izpod nemškega jarma osvobodili ruski vojaki. Čeprav smo komaj čakali, da se vrnemo v domovino, smo naš odhod predstavili na kasnejši čas, ker so bili otroci v tako slabem stanju, da poti ne bi preživeli. Kot da to ne bi bilo dovolj, smo zboleli še za oslovskim kašljem. S transportom je s starimi starši odpotoval moj najstarejši brat, ostali smo morali še počakati. Na srečo so Poljaki očeta zaposlili v tovarni smuči, nas so pa nastanili v eni od hiš, ki so jo izpraznili Nemci. Tako smo na Poljskem ostali še dolga tri leta in kljub hudemu domotožju

odpotovali domov šele leta 1948.

Toda pot domov ni bila preprosta. Poljaki so nam dovolili, da smo s seboj vzeli tiste stvari, ki sta jih starša pridobila z delom, ko pa smo se pripeljali do

jugoslovanske meje v Subotici, so nam naši ljudje vse pobrali in čez mejo smo smeli prenesti le toliko, kolikor smo lahko dali vsak v svoj kovček. In če povem, da smo bili otroci stari od 4 do 9 let, si lahko zamislite, koliko smo lahko vzeli lastnih stvari. Vseeno smo bili veseli, da smo končno v domovini, vendar se je tu naša kalvarija šele začela. Iz Subotice smo se po mukotrpni in več dni trajajoči vožnji končno pripeljali do Jesenic, kjer smo se

morali prijaviti v zbirnem centru za izgnance in tako povedati, da smo prišli domov. Nato so nas z vlakom poslali v Škofjo Loko. Rekli so, da bo tam oče gotovo dobil delo, ker je bil izučeni mizar, v Škofji Loki pa je bilo več lesnopredelovalnih tovarn, kot sta Jelovica in Gradis. Veselo smo pričakovali, da je vse hudo za nami.

Vendar pa temu ni bilo tako. Napotili so nas naravnost v Jelovico, kjer so nas začasno namestili v leseno barako. V enem prostoru so bile zgolj štiri »slamarice«, ena miza in dve klopi. V tem naj bi bivala petčlanska družina. Za nameček je bilo v tem edinem prostoru vse polno sten, tako da sta starša vse noči prebedela, da nas otroke niso preveč pogrizle.

Po očetovi pritožbi so nas nastanili na neko kmetijo v Virmašah, kjer pa nas niso preveč prijazno sprejeli, toda nismo smeli ugovarjati, saj bi nas drugače vrnili v jelovške barake.

V tej hiši smo imeli na razpolago štiri vzmetnice in en gašperček, na katerem je mama kuhala za pet ljudi. Zvečer smo vzmetnice razporedili po sobi, kjer smo spali, podnevi pa smo naložili enega na drugega, da so nam nadomestili stole. Ker sta bili na kmetiji le dve ženski, starši pa so zrasli na kmetih, smo začeli pomagati pri delu in počasi so se odnosi odtajali.

Lastnica je kmalu spoznala, da nismo krivi za

Foto: osebni arhiv

nastalo situacijo, zato nas je sprejemala vedno bolj naklonjeno.

Po dveh letih težavnega sobivanja je oče končno dobil službo v Jelovici in stanovanje v baraki, ki je bila že zidana. Vodo smo imeli pri vodnjaku in tudi sanitarije so bile skupne, ampak smo bili kljub temu veseli, da smo na svojem. Iz teh let se spomnim zime, ko je zapadlo toliko snega, da smo do vodnjaka morali skopati rov, če smo hoteli do vode. Otrokom se nam je to zdelo nadvse zabavno, staršem pa malo manj, saj je pritiskal hud mraz. Po nekaj letih je oče dobil delo v Gradisu, kjer so delavci sami zgradili dvanajststanovanjski blok, kamor smo se preselili. Bilo smo najsrečnejša družina, saj smo imeli lastno stanovanje. Stanovalci tega bloka smo bili vsi kot ena družina. Družili smo se pri delu in pri zabavi. To so bila lepa leta.

Zanimivih dogodkov bi bilo še za celo knjigo in mogoče jo bom kdaj napisala.

V Škofjo Loko sem hodila v šolo, v Ljubljano pa na učiteljske. Takrat sem se pri Rudiju Bardorferju naučila igrati harmoniko, ki jo večkrat raztegnem, še posebej, ko se me polotijo nostalgije misli. Naučila sem se igrati na klavir, ki sem ga s pridom uporabljala pri glasbenem pouku v šoli. Vodila sem tudi manjši zborček. Zelo rada namreč pojem, saj smo z družino veliko prepevali, ker nas je to dvigalo iz globin hudih spominov. Leta 2004 sem pristopila k mešanemu pevskemu zboru Vrelec pri društvu upokoencev, kjer z veseljem prepevam še danes.

DOLGO, DOLGO ŽIVLJENJE

SREČA KAR SAMA PRIDE

Borjana Koželj

Pavle Šegula, inženir elektrotehnike – šibki tok, planinec, pisatelj, prevajalec, predavatelj, vzgojitelj ter dober mož in oče.

Gospoda Pavla Šegule nisem poznala, zato sem se temeljitih priprav lotila že veliko pred srečanjem. Ko sem prebirala o njegovem pestrem življenju in delu, je moje spoštovanje raslo in se poglobljalo. Kako naj zapišem pogovor s človekom, ki je v svojem življenju opravil toliko dobrega dela?

»Moje življenje je bilo optimistično in skromno. Moja lastnost je, da vedno nekaj pomagam in sodelujem, če le lahko. Če je bilo kje kaj zahtevnega, sem bil zraven in to brezplačno. Če bi lahko kaj zaslužil, me niso povabili, ampak nisem zameril. Preteklost je bila pisana, saj mi je bilo dano vsega po malem. Nikoli se nisem jezil in to je moj velikanska prednost.«

Velikih načrtov in ciljev ni imel. Življenje je vse, kar je sledilo, prineslo samo.

In življenje je bilo bogato in zdaj ima bogate spomine.

Foto: Marjana Šegula

Že v mladih letih se je zaljubil v gore. Storžič je bil njegova enajsta šola. Oče mu ni dovolil v hrib, a takoj, ko je ob šestih odšel v službo, mu je mama stisnila v žep kos kruha in naročila, naj se vrne še pred očetom. Hitreje je šlo, ko si je s počitniškim delom prislužil kolo. V svojem življenju je zelo veliko prehodil. Velikokrat je bil na Triglavu, na vseh slovenskih vrhovih, osvojil večino alpskih vrhov ter nekatere velikane v Himalaji in na

Kavkazu. Zanimal ga je alpinizem. Vsa doživetja je opisal v knjigi Križemkražem po gorah.

Po vojni je doštudiral in se zaposlil. Poleg službe je planinaril in se vključil v Planinsko zvezo. Že leta 1960 je prišel v Komisijo GRS in od takrat je tam zelo veliko prispeval. Ukvarjal se je s preventivo in o tem veliko pisal. Znanje jezikov je izkoristil za prevajanje in aktivno je več let sodeloval pri nastajanju slovarja z naslovom Slovar za planince, avtorja Franca Slataperja. Slovar Sneg in plazovi je njegovo

nadaljevanje s prejšnje strani

avtorsko delo. Napisal je še vrsto drugih besedil, člankov za Planinski vestnik in priročnikov, predaval in vse je bilo brezplačno. Največje plačilo mu je bilo zavedanje, da je nekaj koristnega dobro opravil. Tako kot planinstvo, elektrotehnika in jeziki, je imelo korenine v mladosti tudi zanimanje za radiotehniko. Tako si je že zgodaj izdelal prvi radiooddajnik, ki ga je spremljal v partizane, kjer so ga poslali na prvi tečaj. Poglobil se je v literaturo in tudi to znanje je potem posredoval drugim. Bil je eden od soustanoviteljev Zveze radioamaterjev Slovenije. Za vse svoje dejavnosti je dobil vrsto visokih priznanj.

»Normalno je, vse teče ko si »in«, potem pa je »in« nekdo drug. Prijateljev ni več veliko, tisti, ki pa so še, nimajo časa. Srečen sem, da sem še živ.« Uživa mirno življenje. Včasih kaj nepomembnega pozabi, pomembni spomini pa so še živi. Tako je živ tudi

spomin na to, ko mu je padla v oči Kati, žena, ki zvesto skrbi zanj, mu dela družbo in mu pove, kaj je novega na okoliških hribih, kamor sam ne more več.

Gospod Pavle, hvaležna sem usodi, ki me je poslala k vam na prijeten pogovor. Veseli me, da sem vas spoznala. Še vedno sem v vaši družbi, saj zavzeto spremljam vašo življenjsko pot v knjigi Križemkražem po gorah.

**Zadnja Šegulova knjiga
Križemkražem po gorah**

ŠPORTNI MOZAIK

JUNIJ 2013 SO SE NADALJEVALE 33. ŠRI

Ivan Hafner

Junija 2013 so tekmovanja v okviru 33. ŠRI potekala v treh disciplinah, v katerih običajno nastopajo naše ekipe. Prva disciplina je bila tenis, potekal je drugi del tekmovanja v prstometu, v mestnem jedru pa so izvedli tek štirih mostov.

Teka štirih mostov se zaradi visokih prijavnin in varčevanja nismo udeležili.

Tenis, kjer nastopamo le v moški konkurenci, je tokrat potekal v začetku junija 2013 v Žireh.

Nastopili smo z dvema dvočlanskima ekipama. V močni konkurenci mladih tenisačev so naši med 9 ekipami zasedli 7. in 9. mesto. V prvi ekipi sta igrala Boris Pešelj in naša nova moč Slavko Fojkar, v drugi pa Jože Ramovš in Vasilij Kosec.

Tudi drugi del tekmovanja v prstometu je potekal 8. junija 2013 v Žireh.

V moški konkurenci je tokrat nastopilo osem ekip, od tega dve naši dvojici, ki sta zasedli 4. in 7. mesto.

V prvi ekipi DU sta ploščke metala Boris Pešelj in Franc Prezelj, v drugi pa Peter Zakotnik in Miro Kejžar. **Po dveh krogih naša prva ekipa še vedno vodi.** Končna odločitev bo padla v septembru, ko bo v športnem parku Rovn tretji krog tekmovanja.

V ženski konkurenci so v drugem krogu nastopile štiri ekipe, kar je dovolj, da se bodo rezultati točkovali. **Naši dve tekmovalki Ivanka Prezelj in Jožica Zakotnik sta bili drugi.**

Povem naj še, da se točkuje vsak krog posebej, kar je za naše ekipe lahko zelo spodbudno.

OPRAVIČILO IN POPRAVEK

V prejšnji številki je na 27. strani pod sliko napačno zapisano ime Draga Jazbeca. Pravilno je Ciril Pleško in Adolf Križnar. Prizadetima se opravičujemo.

**ZAVOD ZA ŠPORT
ŠPORTNA ZVEZA
ŠKOFJA LOKA**

Podlubnik 1c
4220 Škofja Loka
T 04 515 70 70
zszs.loka@siol.net
www.zsport-skloka.si

KEGLJAČI SO ZAKLJUČILI SEZONO

Ivan Hafner

PRVENSTVO PZDU GORENJSKE V KEGLJANJU

V odlični organizaciji DU Tržič in KK Ljubelj je 22., 23. in 24. maja 2013 v Tržiču potekalo kegljaško prvenstvo Gorenjske. Udeležba je bila odlična, saj je nastopilo 11 ženskih in 15 moških ekip.

V ženski konkurenci so naše kegljačice Smiljana Oblak, Zdenka Gaber, Cilka Remic in Slavka Plestenjak ob sicer skromnih osebnih izidih skupaj podrle 1852 kegljev in zasedle solidno tretje mesto. Ekipa DU Kamnik je zmagala z 2150 podrtimi keglji, kar je rezultat, ki se ga ne bi sramovala nobena ekipa slovenske lige. Tudi kegljačice drugouvrščenega DU Tržič so bile z 2015 podrtimi keglji odlične.

V posamični ženski konkurenci je zmagala Kamničanka Štefka Flerin s 555 podrtimi keglji. Naša Zdenka je podrla 501 kegelj in bila deveta.

V zelo močni moški konkurenci so zmagali odlični kegljači DU Tržiča z 2198 podrtimi keglji pred presenetljivo drugimi tekmovalci iz DU Šenčurja in razočaranimi tekmovalci DU Kamnika. Še večje razočaranje so doživeli naši kegljači, ki so bili lani gorenjski prvaki. Franc Žontar, Peter Mravlja, Vlado Podviz in Lojze Homan so podrli le 1924 kegljev in zasedli sedmo mesto, kar je najslabše v celotni zgodovini naših tekmovalcev. Niti sami niso mogli verjeti, da je kaj takega sploh mogoče. Nobeden ni podrl 500 kegljev, kar drugače dosegajo skoraj z zavezanimi očmi.

ZAKLJUČEK SEZONE IN PODELITEV MEDALJ NAJBOLJŠIM V DRUŠTVU

Sezono 2012/2013 smo zaključili 19. junija 2013. Kot že veliko let poprej je rekordnih 25 kegljačev in kegljačic najprej krenilo na Blegoš, od tu pa k Andrejonu. Po temeljitem okrepčilu sem naredil kratek pregled sezone, ki je bila kljub slabim rezultatom v Tržiču zelo uspešna.

Ob razglasitvi rezultatov klubskega prvenstva so najboljši prejeli medalje, sledilo pa je žrebanje nagrad, saj je vsak prejel darilno vrečko s skromno vsebino, ki so jo prispevali »moji« sponzorji. Sledili so dolgi kegljaški pogovori, vmes smo izvedli še tekmovalce v prstometu. Tudi v tej disciplini so najboljši prejeli pisna priznanja.

Rezultati našega 15. klubskega prvenstva so bili naslednji:

Moškega klubskega prvenstva se je udeležilo 15, končalo pa 13 kegljačev. V resnici imamo v društvu že kar 20 aktivnih kegljačev, vendar se je število skrčilo na omenjenih 13 zaradi zdravstvenih ali začetniških težav.

Ob odsotnosti lanskega prvaka Vlada Podviza, ki

»Teško kegljišče« ne more biti opravičilo.

Seveda so temu primerne tudi uvrstitve v posamični konkurenci, saj je naš klubski rekorder Peter Mravlja

Foto: arhiv Smiljana Oblak

končal na 23. mestu. Zmagal je Franc Sajovic iz DU Tržič, sicer še prvoligaški tekmovalec, ki je podrl 579 kegljev.

Kot delegat PZDU sem izrecno pohvalil odlično organizacijo in zavrnil pritožbo DU Kamnika glede upravičenosti nastopa Janka Koruna za ekipo DU Šenčurja. Korun je sicer tudi član DU Kamnik. Vzroke za neuspeh bomo morali temeljito analizirati in poskrbeti, da se kaj podobnega ne bo več zgodilo.

je bil poškodovan, je z doslej rekordnim številom **5632 podrtih kegljev klubski prvak postal Peter Mravlja in osvojil zlato medaljo.** Srebrna medalja je pripadla Francu Žontarju, bronasta pa presenetljivo Ljubu Podpečanu. Kar 8 kegljačev je podrlo prek 5000 kegljev, 6 pa jih je doseglo svoje osebne rekorde, največ tistih s krajšim stažem. **V ženski konkurenci je tekmovalce pričelo in ga tudi zaključilo 11 kegljačic.** Naslov društvene prvakinja je obranila Smiljana Oblak s 5214 podrtimi keglji in prejela zlato medaljo. Srebrna medalja je tako kot lani pripadla Zdenki Gaber, bronasta pa prav tako Cilki Remic. Pet sodelujočih kegljačic je v teku sezone doseglo svoje osebne rekorde.

Kronika uspehov naših kegljačev in kegljačic je tako obsežna, da bom tu navedel le nekaj najvidnejših uvrstitev:

Ženska ekipa je zmagala tako na ŠRI kot v medobčinski ligi.

Moška ekipa je bila druga na ŠRI, v medobčinski

nadaljevanje s prejšnje strani

ligi pa tretja.

Smiljana Oblak je postavila odličen osebni in klubski rekord s 618 podrtimi keglji.

Zdenka Gaber je postala medobčinska prvakinja.

V dvojicah sta bila **Tine Uršič** in **Franc Žontar** odlična druga.

Na medobčinskem prvenstvu mešanih dvojic sta bila **Smiljana Oblak** in **Peter Mravlja** odlična druga.

Kljub nekaterim spodrsrljajem je bila sezona zelo uspešna. Uspešno smo tudi pridobivali nove kegljače in sedaj nas je na spisku že trideset.

PRVENSTVA PZDU GORENJSKE MAJA IN JUNIJA 2013

Ivan Hafner

Maja in junija sta potekali tekmovalni prvenstvi Gorenjske v šahu in tenisu, družili pa smo se na pohodih in kolesarjenju.

ŠAH

Tekmovanje v šahu je potekalo 29. maja 2013 v organizaciji DU Domžale.

Po novem predlogu se igra le en dan, po švicarskem sistemu, igralni čas pa je omejen na 10 min.

Za ekipno točkovanje se upoštevajo rezultati štirih najboljših šahistov.

Udeležba je bila dobra, saj je na tekmovanju nastopilo 9 društev. Nekoliko presenetljivo je zmagala ekipa DU Radovljica, medtem ko je bila ekipa DU Domžal, ki je bila doslej serijski zmagovalec, tretja.

Naša ekipa, v kateri so igrali Alojz Homan, Slobodan Milošev, Jože Rupar, Tase Ristov in Miha Šmid, je v konkurenci ekip, v katerih igrajo tudi mednarodni in nacionalni mojstri, zasedla zelo solidno šesto mesto.

Novouvedeni prehodni pokal je osvojilo DU Radovljica.

V posamični konkurenci, kjer je nastopilo 40 šahistov, je zmagal mojstrski kandidat Marjan Karnar, šahist DU Komenda, pred mojstrom Vladimirjem Ivačičem.

Naš najboljši je bil prvokategornik Tase Ristov na devetem mestu, kar je odličen rezultat in mu zato čestitamo. Lojze Homan je bil dober 14., Slobodan Milošev 23., Jože Rupar 28. in Miha Šmid 31.

Za našo odpravo v Domžale lahko rečemo, da je bila uspešna.

TENIS

V tenisu so dvoboji potekali v organizaciji DU Kranj na igriščih TK Triglav Kranj in na igrišču Zarica 11. junija 2013. Naši so nastopali samo v moški konkurenci, saj ženske ekipe na žalost nikakor (še) ne moremo spraviti skupaj.

Udeležba je bila številna. V najmlajši kategoriji do 65 let, v kateri sta igrala Boris Pešelj in Slavko Fojkar, je igralo 17 tenisačev, v kategoriji 66 do 70 let, v kateri sta igrala Jože Avguštin in Vasilij Kosec, pa 16 tenisačev. V najstarejših kategorijah žal nismo imeli tekmovalcev.

V kategoriji do 65 let se je zelo dobro odrezal Boris Pešelj, ki je zasedel tretje mesto in osvojil bron. Še boljši je bil v paru s Slavkom Fojkarjem, saj sta bila srebrna.

V naslednji starostni kategoriji je Jože Avguštin že v prvem krogu dobil premočnega nasprotnika, enako pa se je zgodilo tudi Vasiliju Koscu v drugem krogu. Zaigrala sta v paru in se prebila do drugega kroga.

Igralo se je po sistemu izpadanja brez tolažilne skupine.

Organizacija je bila dobra, igra in druženje sta potekala preko celega dne. Edina pripomba je bila, da ni bilo preverjanja članstva DU in zato so menda igrali tudi nekateri nečlani, kar pa seveda ni pošteno.

KOLESARJENJE

Kolesarjenje je potekalo 6. junija 2013 v organizaciji DU Komenda. O tem v posebnem prispevku poroča **Jožica Anžel, vodja naših kolesarjev.**

POHODNIŠTVO

Pohodništvo, predvsem kot druženje, je 28. junija 2013 organiziralo DU Tržič. Pripravili so zelo zanimiv program z zaključnim družabnim srečanjem in družabnimi športnimi igrami.

Žal našima vodjema pohodništva in planinstva ni uspelo dobiti vsaj manjše skupine, da bi zastopala naše društvo, prav znano po tem, da imamo to zvrst zelo razvito. Škoda.

PLAVANJE

Tokrat bodo plavalna tekmovanja prvič kasneje, natančneje v avgustu in sicer 27. avgusta 2013 v Kamniku.

Tako bi tudi tista društva, kjer v svojem kraju nimajo pokritih bazenov in možnosti rednega plavanja preko zime, imela več možnosti, saj mnogi plavajo poleti na morju, v toplicah ali rekah.

Naše dosedanje nastope na prvenstvih PZDU v tej sezoni lahko ocenimo kot uspešno.

BALINARSKO POLETJE

Smiljana Oblak

Junija so naše balinarke, Ivanka Prezelj, Smiljana Oblak, Slavka Stanonik in Vojka Mihelič, tekmovali na spominskem turnirju v Kamniku. Nastopilo je šest ekip, poleg naše še domačinke Kamničanke in balinarke iz DU Bičevje, Ljubljana – Moste, Mengeš in Komenda.

V predtekmovanju so naše balinarke premagale Komendo in Bičevje, v finalu za prvo mesto izgubile z domačinkami.

Potekalo je tudi tradicionalno tekmovalje v bližanju, kjer je na dodatni tekmi zaradi enakega rezultata zmagala Mimi Aleš iz

Mengša, naša Ivanka Prezelj pa je bila druga.

V hudi vročini je tekmovalje spremljal tudi Miha Prosen, športni referent pri DU Kamnik. Škofjeloški rokometaši prve generacije se ga bodo spomnili kot soborca in rokometaša Kamnika izpred mnogih let. Na tekmovalju je bil fotoreporter in novinar, saj je članek o tekmovalju izšel še isti dan na spletnem portalu Kamničan.si.

Marija Sovinc, Marica Jesenovec in Marica Sorčan so kasneje nastopile še na turnirju v Mengšu in zasedle šesto mesto ter na Viču v Ljubljani pri

društvu Bičevje. V konkurenci dvanajstih ekip so se uvrstile v četrtfinale, tam pa izgubile Ivanka Prezelj, Smiljana Oblak, Tončka Dolinar in Slavka Stanonik.

Kakor vsako leto, smo tudi letos organizirali društveno tekmo za posameznice na našem domačem balinišču na Trati. Tekmovalje je potekalo 9. in 13. avgusta, udeležilo pa

Balinarke DU Škofja Loka

Foto arhiv Tončke Dolinar

se je 14 tekmovalk. Obiskala nas je tudi Majda, ki se bori z boleznijo in tako je bila ekipa popolna. Zvest nam je ostal Ivan Breznik, ki je vodil tekmovalje in tudi sodil.

Zmagala je naša druga najstarejša balinarka, 80-letna Minka Ažbe. Druga je bila Smiljana Oblak, tretja pa Ivanka Prezelj. Kolajne sta podelila Ivan Hafner in Miro Duić. Tako kot lani smo zaključili pod Sv. Lenartom pri Mici in Tilki. Dobro smo jedli in igrali srečelov za suhe rožice.

SREČANJE KOLESARJEV V KOMENDI

Besedilo in fotografija Jožica Anžel

Naši kolesarji

Letošnje srečanje gorenjskih kolesarjev v začetku junija je organiziralo Društvo upokojencev iz Komende. Netekmovalno, zgolj zaradi druženja, smo kolesarili po okoliških vaseh, vmes malicali in v planinskem domu nadaljevali z družabnimi igrami ter bogato pogostitvijo z jedmi na žaru. Iz našega društva nas je bilo enajst, vseh skupaj pa preko sto šestdeset. Sodelovali smo v pikadu, prstometu in metanju podkve. Kljub trudu in požrtvovalnosti se nismo uvrstili med prve tri skupine. Smo bili pa edini, ki smo prikolesarili od doma in nazaj, kot se za kolesarsko druženje tudi spodobi.

GREMO NA POT

PROGRAM IZLETOV, LETOVANJ IN PRIREDITEV 2013

Dan	Relacija	Vrsta prireditve	Dan	Relacija	Vrsta prireditve
sept/okt.	Trgatev-obiranje grozdja	aktivni izlet	23. 10.	Topolšica	kopalni izlet
okt.	Međugorje		9. 11.	Martinovanje	družabna
	- obiranje mandarin	turist.-aktivni izlet	20. 12.	Novoletno srečanje	družabna
9. 10.	Mala Nedelja	kopalni izlet			

- Obiski gledaliških predstav bodo objavljeni sproti.
- Prijave z obveznimi vplačili do zapolnitve prostih mest v avtobusu sprejema Danica Celestina ob sredah in petkih, med 8. in 11. uro v pisarni DU. Informacije na tel. 040/857 273.
- **Opozorilo!** Prijave bomo upoštevali z dnem vplačila.

PLANINSKI IZLETI 2013

12. 09.	Bohinjska Bela - Galetovec - vodi Nežka	24. 10.	Sele - Setiče - Avstrija - vodi Dragica
26. 09.	Kanonir - Kozji vrh - vodi Slavica	07. 11.	Rogla - Oplotniški Vintgar - vodi Slavica
10. 10.	Prtoč - Kosmati vrh - Ratitovec	21. 11.	Rovtarica - Dražgoše - vodi Nežka
	- vodi Dragica	05. 12.	Neznano - Slavica, Dragica, Nežka in Martina

- Informacije in prijave Nežka Trampuš, tel. 041/ 225 226 ali Martina Eržen, tel. 041/ 831 064

POHODNI IZLETI 2013

9. september	ŠIJA 1808m, z žičnico na Vogel izhodišče na 1535m iz zgornje postaje žičnice, VR 273m, hoje 3 - 4ure
23. sept.	STENE SV. ANE 963m, nad Ribnico izhodišče na 489m iz Ribnice, VR 474m, 3 - 4 ure hoje
7. oktober	JENKOVA PLANINA 1495m nad Jezerskim izhodišče na 900 ali 980m, VR 600 ali 515m, 4 - 5 ur hoje
21. oktober	PLANINA LIPANCA 1630m – PL. KLEK 1604m na Pokljuki. Prijetna, valovita hoja med labirintom zelenih pukeljčkov, zlatih macesnov, planin in smrek. izhodišče 1500m, iz Medvedove konte, VR 130m
11. november	KRAŠNI VRH 526m v Beli krajini izhodišče na 163m iz Metlike, VR 363m, 3 ure hoje
2. december	Pot v NEZNANO

- Informacije in prijave Dragica Gartner, tel. 041/607 483

VABLJENI NA ŠTIRIDNEVNI IZLET NEUM – MEDŽUGORJE – MOSTAR – MANDARINE

10.10. do 13.10. 2013

Društvo upokojencev Škofja Loka v sodelovanju s Turistično agencijo Lokaturist organizira izlet v prelepo dolino Neretve, romarsko Medžugorje, zgodovinski Mostar in tradicionalno obiranje mandarin.

Cena znaša 210 € in vsebuje izjemno bogat program, ki ga dobite v tajništvu DU.

Prijavite se v tajništvu DU, Partizanska c.1, vsako sredo in petek med 8. in 12. uro oziroma do zasedbe prostih mest v avtobusu.

Ob prijavi se plača akontacija v znesku 70 €, ki velja kot potrditev rezervacije, razliko do polnega zneska pa boste poravnali do 30. septembra 2013.

Več informacij dobite na tel.št. 040/226 667 ali na elektronski naslov cveta.skopelja@gmail.com

SPOŠTOVANI ČLANI!

**ZBIRAMO PRIJAVE ZA NAČRTOVANO TRGATEV, KI BO V DRUGI POLOVICI
SEPTEMBRA (odvisno od vremenskih razmer)
V OREŠJU NA BIZELJSKEM PRI VINOGRADNIKU RAJTERIČ.**

Peljali se bomo do Ljubljane in po avtocesti mimo Novega mesta in Brežic do Orešja na Bizeljskem, ki se nahaja v bližini meje s Hrvaško. Tam nas bo pričakal vinogradnik s svojimi pomočniki, ki nas bodo usmerili med trte z zlato trsno rumenico. Delo bo potekalo v veselem razpoloženju in ne dvomimo v dobri družbi naših članov. Vmes nas bodo pogostili z dobro domačo malico, po zaključku pa bo sledilo kosilo in kozarček vinca.

S seboj vzemite za delo primerna oblačila, škarje, 10 litrske platenke za vino, ki ga boste v zahvalo dobili od gospodarja, seveda zvrhan koš dobre volje. V Škofjo Loko se bomo vrnili v poznih večernih urah.

Cena izleta znaša **14 €**.

Prijavite se lahko pri Danici Celestina na telefonski številki **040 85 72 73**, izlet boste plačali pred odhodom, ko bo znan datum trgatve. Ob prijavi prosimo, da sporočite telefonsko številko, da vas bomo o točnem datumu obvestili.

Foto: internet

POHODI NEŽKINIHK KORENIN

POPRAVNI IZPIT

Nežka Trampuš

Naša draga urednica Jelka me je spet postavila pred dejstvo, da moram nekaj napisati za časopis.

Moji možgani, včasih že bolj počasni, se že nekaj dni pripravljajo in iščejo teme. Kdaj si kakšno stvar naredil prvič? Včasih je na vrsti tudi popravni izpit.

Na Valvazorju pod Stolom smo se na pripravljalnem srečanju zbrali kandidati za vodniški izpit za vodnika Planinske zveze. Na tečaju sem bila najstarejša kandidatka. Poskusna tura nas je vodila preko Potoških planin proti Vajnežu na Stol. Vzpon je bil za moja leta malce prehitro, zato mi je počasi zmanjkovalo moči in krepko sem zaostajala za skupino. Zadnji vodnik je šel z mano, me potrpežljivo čakal in spodbujal, da bo šlo. Res je bilo tako, vendar z veliko

Foto: osebni arhiv

Jo, kako malo je potrebno za srečo!

truda in napora, ki sta bila posledica prehitre hoje. Mlajši pot zmorejo, starejši pa tudi, samo malo bolj počasi. Vodniku sem rekla, da sem to turo zmožna napraviti z mojo

nadaljevanje s prejšnje strani

hitrostjo hoje in da jo tudi bom, še preden začnem s tečajem v Bavšici. Hotela sem dokazati, da to zmorem.

Še ena pohodnica iz naše planinske skupine je imela neporavnane račune s Stolom in dogovorili sva se za popravni izpit.

Tako se nas je lepega junijskega dne sedem ponovno odpravilo na pot Valvasor-Potoška planina-Vajnež-Potoški stol, Veliki in Mali Stol. Hodili smo v našem tempu in v sedmih urah brez

težav prehodili celo pot.

S tem želim pohodnikom povedati, da te vsaka pot, če jo vzameš resno in jo prehodiš svojim sposobnostim primerno, pripelje do cilja. Tudi če je cilj malo pod vrhom, ni nič narobe, saj je trud vedno poplačan.

Našim planincem svetujem, da je pomembno le, da je pred nami pot, da jo prehodimo, uživamo, se družimo in se imamo lepo.

VESELI POHODNIKI

VZTRAJNI HODCI

Dragica Gartner

Za nami je že več kot poldrugo leto prijetnega druženja z veselimi pohodniki. Obredli smo lep del slovenskih planin, goric in gričkov, skočili pa smo tudi čez mejo. Imamo se odlično, a čas tako hitro beži, mi pa moramo še toliko prehoditi. Idej nam ne zmanjka, le čas nam bo ušel. Kamorkoli gremo, povsod iščemo priložnosti za naše pohode in si želimo, da bi še ostali videli tiste lepote. Da bi bilo to mogoče in bi lahko čim dlje uživali, moramo skrbeti za svoje zdravje, kolikor je mogoče.

Foto: Brigita Lužar

*Vesela planinska družina od 79 do 84 leta starosti
Za vse to je potrebno veliko volje, energije in seveda tudi sreče.*

POHVALITI moram pohodnike obeh skupin, ki se zelo trudijo in nas vedno znova pozitivno presenečajo s svojo motivacijo, voljo in vztrajnostjo. Ko že mislim, da jih bo šlo na vrh le nekaj, se na koncu potrudijo skoraj vsi. S tem utrdijo svojo samozavest in ugotovijo, da so s pravilnim tempom hoje sposobni še marsičesa. Lahko so za vzgled tudi tistim, ki ne upajo z nami na pot, predvsem moškim, ki so veliki manjšini. Naš cilj je seveda pridobiti več moških

pohodnikov.

Z veseljem se lahko pohvalimo, kako vztrajne pohodnike imamo v skupini, saj najstarejša redna pohodnica v naši skupini šteje **84**, pohodnik **81 let**, 16 pa jih je starejših od **75 let**. HURA ZANJE! Vsem čestitamo in tudi tistim, ki kljub boleznim in težavam vztrajajo ter se neizmerno trudijo, da lahko hodijo, nekateri celo z obema skupinama. Ti pohodniki nam zelo polepšajo pohode. Občudujemo jih in upamo, da bomo tudi mi pri teh letih lahko tako v dobri formi, če bomo le skrbeli zase. Vsem čestitamo in želimo, da se bomo družili še mnogo let.

Letos bomo po Sloveniji prehodili še nekaj lepih poti, natančneje Dolenjsko in Belo krajino. Podali se bomo tudi v gore in se peljali z gondolo.

Med letošnjimi najljubšimi pohodi je bila pot od Ruta do Stržišča, ki je bila zanimiva z zgodovinskega, pustolovskega in družabnega vidika ter seveda zaradi pravičnice narave, poti in vremena.

Med potjo so mi misli ves čas uhajale na malo prej prebrano knjigo LJUDJE IZ STRŽIŠČA, ki opisuje trdo delo in prisilno naselitev ljudi s Tirolske, njihovo trpljenje pod italijansko vlado med obema vojnama ter neuslišane ljubezni. Njihovo življenje je bilo kruto, a samo nekaj ur hoda čez goro, je postalo bolj človeško. Izseljena Tirolka je tistim, ki so tarnali nad trdim življenjem, dejala:

»Umrli so knezi in grofje, njihovi gradovi so porušeni, naše kočje pa še stojijo. OSTALO JE NAŠE LJUDSTVO, KER JE VREDNO, DA ŽIVI. ŠE SMO TU, NJIH PA NIKJER VEČ NI.«

Mi pa smo imeli to čast, da smo se svobodno sprehajali in uživali.

Še naprej uživajmo skupaj.

HIŠNA IMENA OD LOKE DO ZMINCA

Meri Bozovičar

Stara hišna imena so povezana z zgodovino posameznega kraja in domačije. Nastala so na osnovi imena, priimka, značilnosti prednika posamezne hiše ali zanimivosti kraja, kjer hiša stoji. Večkrat je izbor zaradi starosti neznan. Imena so se uporabljala predvsem na podeželju. Hišna imena zasledimo tudi na starih nagrobnikih, spomenikih. Na podeželju se še uporabljajo, med tem ko v novih naseljih, kjer kmetije izginjajo, ta imena tonejo v pozabo. Kljub temu so pomemben del naše kulturne dediščine.

Spominjam se leta 1937, ko sem pričela hoditi v šolo in vsak dan prepešala iz Zminca do Loke. Cesta ni bila asfaltirana, ampak prašna in posuta s trdim kamenjem. Na cesti je bilo največ furmanov,

Zminec z znamenjem, Šoštarijevo domačijo in Karlinovo štal

pešcev in občasno kakšen kolesar. Motorist je bil le eden in to je bil Kavcev Jože iz Brodov, po poklicu krojač. Ob sedmih zjutraj je vsako jutro iz Žirov vozil avtobus v Ljubljano in se vračal popoldne ob štirih v Žiri. Trgovine in gostilne v Poljanski dolini je s potrebno robo oskrboval Frlan iz Gorenje vasi, ki je imel tovornjak.

Prva znamenita hiša na vrhu klanca je bila sodišče sedaj stavba Upravnih organov, naslednja na desni strani je bila gostilna pri Otet, v kateri so vsak dan postregli z golažem in vampi. Na velikem dvorišču s hlevi so vaščani, ki so prišli po opravkih v Loko, pustili konja v hlevu, na dvorišču pa zapravljiček ali kočijo.

Naslednja hiša je bila pri Jurčetu, kjer smo v veži vedno shranjevali kolesa, ko smo hodili v šolo ali po opravkih. Večja stanovanjska hiša se je imenovala Ferbarjeva hiša, poleg pa je bila kovaška delavnica pri Sulčkovem Tonetu. Preden cesta zavije na grad, je bila Robidkova trgovina. Mama je bila šivilja, oče pa je imel mizarско delavnico. Na začetku Grajske poti je hiša pri Brojank. Brojanka je bila znamenita loška babica, ki je pozimi in poleti vse porodnice

obiskovala s kolesom.

Večja hiša na desni je bila hiša pri Uršnkovem Tinetu, ki je imel na koncu vrta skladišče in prodajal krmo za živino, otrobe, oves, koruzo, šrot in preše.

Naprej se cesta precej zoži in naslednji hiši smo rekli Pod skalco, nato pa je stala Mehlnova hiša. Zelo zanimiva je lesena Skončenkova hiša, katere zadnja lastnica je bila Skončenkova Ančka. Na levi strani ceste nasproti Oteta je stala velika vogalna hiša pri Pehartju, kjer je bila trgovina z živili. Zraven je bila Kandiževa hiša, nato pa fotografski atelje Avgusta Blaznika. Sledile so ji Ferbarjev pod, nato pa mala hišica, v kateri je stanoval Šteficev Matevž, ki je vsak dan bil na cesti in zakrpal vse luknje od Loke do Švavnarja. Ob cesti so bili na vsake nekaj metrov kupi kamnja, ki so ga furmani navozili v trugah iz Skalarjevega

kamnoloma. Naprej je bila velika Čikova mehanična delavnica, od tam naprej se cesta malo dvigne in nasproti Uršnkovega Tineta stojijo tri hiše. V prvi je stanoval cestni nadzornik Rihtaršič. Naslednja je Migotova hiša, v večji hiši pri Urmoharju je bila gostilna. Poleg hiše je vrt, zgrajen na visoki škarp, ki sega na spodnjo cesto Karlovca. Škarpa je grajena izredno trdno in z nje še ni padel noben kamen. V trikotniku med Poljansko cesto in cesto, ki pelje iz Karlovca, je stala Mehlnova hiša, ki je pogorela. Po desni strani ceste naprej od Skončenka je kamnolom, ki je sedaj opuščen. Od tu naprej je bila majhna hišica pri Jevčenu, naprej pa hiše pri Okrogelskem Tinetu, nato pri Cegnarju, pri Škofu in Mehlnu, ki so bile zidane pozneje.

Od tu naprej se začne Podpurfelca in vse hiše stojijo na desni strani ceste. Ko se cesta vzpne v klanec, stoji Tomeškovcova hiša, za njo pa je pot, ki pelje h Grabnarju in Zabrajdo. Nato cesta zavije v levi ovinek. Tu je pozimi večkrat s strmega pobočja prigrmel plaz in zaprl cesto, tudi za pešce. Ves sneg so morali odstraniti ročno, ker mu tudi plug ni bil kos.

Foto: Zlata Ramovš

Naslednja hiša se je imenovala pri Meštovcu. V njej je živel par, mož majhen, žena pa velika in suha. Vsak dan proti večeru sta odšla v Bodovlje po mleko. Mož je vedno šel prvi, par korakov za njim pa

Foto: Zlata Ramovš

Znamenje, pri katerem je strašilo.

je s kanglico capljala žena. V naslednji hiši pri Žirinc so redili dve kozi. Sredi kuhinje so imeli loputo, ki se je dvignila in po lestvi si prišel v klet.

Ob tej hiši je na desni odcep za vojaško cesto, nad katero je lepo znamenje in hiša pri Tonkovc, kjer je mizarska delavnica. Nato se Poljanska cesta prevesi navzdol. Pod klancem je bila hiša Pahovcovega Jožeta z znamenito sodarsko delavnico. Nekaj časa so imeli tudi trgovino, mama pa je bila šivilja. Cesta se naprej precej zoži in temu mestu smo rekli Pod bregom. Na vrhu hriba je bila mogočna Pahovcova domačija. Sledi levi ovinek in studenec, ki je z vodo oskrboval prebivalce hiše pri Pavlenšek. Jera se je preživljala z izdelovanjem čipk, v majhni izbi z zadimljenim oknom pa je živel moški, ki je bil sajast tudi po obrazu. Nikoli ni nič govoril, videli pa smo ga le takrat, kadar je prišel po vodo k studencu. Tja je po vodo hodila tudi Skalarjeva mama.

Pri Pavlin je bila najprej mizarska delavnica, nato pa hiša s hlevom in njihovim studencem.

Pri Kajbet v Zmincu je znana gostilna. K stari hiši je bilo leta 1935 prizidano novo poslopje, kjer je bila vse do leta 1944 trgovina z mešanim blagom.

Za Skalarjevo hišo je bil kamnolom, iz katerega so vozili kamenje za posipanje ceste od Loke do Švavnarja. V tej hiši se je rodil znani akademski slikar Pavle Bozovičar. Potem nekaj časa ob cesti ni hiš.

Na levi strani ceste stoji le križ in govorilo se je, da tam zvečer straši. Naprej se na desni strani začne že vas Zminec. Prvi hiši se je reklo pri Fojkarju, v njej pa sta živela Micka in njen sin Jože. Vsak dan sta jima z Loke prišli pomagat delat Bevkova Minka in njena mama. Druga hiša je bila kmetija pri Kožuh, na kateri sta brata Jože in Andrej sama kmetovala in sama gospodinjala. Večkrat jima je prišla pomagat

sestra iz Puštala. V naslednji hiši pri Šurk je živel zakonski par brez otrok.

Veliki kmetiji z več otroki, ki je bila malo naprej, se je reklo pri Enšk. Materi gospodarja Janeza so rekli

Enškovka. Veliko je potovala, njena hčerka je bila v Ljubljani in obiskovala jo je tudi med vojno. Seveda je ilegalno prečkala mejo in se za čuda vedno srečno vrnila. Velika kmetija je bila tudi pri Tonetu. Pisali so se Oman, oče pa je bil lovec. Imeli so veliko otrok, večino fantov.

Tam je tudi most čez reko Poljanščico in na drugi strani reke sta bili dve hiši. Eni se je reklo pri Mravljet, drugi pa pri Srničarju. Oman se je pisala tudi družina na veliki kmetiji pri Karlin. Gospodar, občinski odbornik, je bil zelo napreden. Tam se je rodil tudi Ivan Oman, soustanovitelj

Slovenske kmečke zveze leta 1988, ki je bil izvoljen v Predsedstvo republike Slovenije.

Naslednja hiša je bila Šoštarjeva domačija. Kmet Janez se je poročil s Švavnarjevo Katko, hčerko župana občine Zminec, ki se je zelo rada furala s konjem še potem, ko so vsi to obrt furmani že opustili.

Šinkovčeva hiša je odmaknjena od ceste, za njo pa je bila hiša pri Bognarju. Na vrhu hribčka stoji hiša, ki se ji je reklo v Planini. Na levi strani je bilo pri Martin, na desno pa pri Pavlinovc, kjer je bila čevljarska delavnica. Tudi pri Ocvirk si lahko dal popraviti vse čevlje, jih podtempljati, popraviti pete ali pa narediti nove čevlje po meri. Pri Bokalovih je bilo dosti otrok. Pri Kavc pa je bil oče krojač, mati pa šivilja. Naslednja večja hiša je na levi strani pri Švavnarju. Tam sta bili gostilna in trgovina. Mama je bila šivilja, oče Švavnar pa župan, ko je bil Zminec samostojna občina.

Na desni, kjer se pot odcepi v Sopotnico, je bila majhna hiša z žago, ki se ji je reklo Na žagi, vendar jo je požar popolnoma uničil.

Že smo pri Šefert, ki je na levi strani ceste. Tam je živela »ta rejnata«, ki jo opisuje Tavčar v Visoški kroniki. Šefertnikov oče in mati sta se vsako nedeljo s kočijo peljala v Loko k maši. Čez vodo je bila hiša v Padršk, v kateri je živela Padrška Lenčka, njenemu bratu pa so rekli Kukovca. Že pridemo na precej ravno cesto, ki so ji rekli Na dolgi travnikih, na koncu je betonsko korito, v katerega je tekla studenčnica za napajanje konjev. Omeniti moram tudi zadnjo hišo z domačim imenom Pod knežo. Z njo je Zminca konec, drugič pa gremo morda v Bodovlje.

VAŠKA KAPELICA

Borjana Koželj

Marinka Mesec in Mirko Urh sta odličen primer, kako lahko starejši v svojem okolju delujejo povezovalno. Pritegnila sta sovaščane, da so s prostovoljnim delom in prispevki obnovili kapelico sredi domače vasi. Več o tem nam je povedala Marinka.

V neposredni bližini Škofje Loke, ob Sori, pod Lubnikom, leži mala vas Praprotno. Tam živijo delovni ljudje, ki v duhu današnjih dni vedno hitijo in nimajo časa za druženje ob večerih ali na veselici. Vas šteje samo 35 hiš, vendar je Slovincem dobro znana, saj od tu prihajajo Fantje s Praprotna. Člani ansambla so si po dolгих letih zopet enkrat vzeli čas in se v nedeljo, 16. junija udeležili slavlja v svoji vasi, saj so jih povabili na praznovanje ob zaključku obnove kapelice sredi vasi.

Foto: Zlata Ramovš

Obnova kapelice je trajala kar dve leti. Kako se je porodila misel o obnovi?

► Bližnja soseda je opazila, da bi bilo ciprese ob kapelici potrebno obrezati. Ko smo si kraj ogledali, smo ugotovili, da bi bilo poleg obrezovanja cipres potrebno postoriti še veliko drugega. Potrebno je bilo popraviti napušč, ga obzidati in pobeliti ter napeljati elektriko. Zavedli smo se tudi, da imamo za vsa potrebna dela v vasi strokovnjake. Sestanka se je udeležilo kar 16 domačinov. Hitro so naredili načrt in se lotili dela. Postavili so oder za zidarska in mizarska dela, svoje delo sta opravila tudi pleskar in električar. Delo je teklo usklajeno. Ob obnovi Marijinega kipa se je izkazalo, da je kip delo Ivana Puca, rezbarja iz Žirov, ki ga je izdelal leta 1904.

Vaša kapelica je nekaj posebnega. Že v preteklosti so jo občasno obnavljali, a takrat niso vedeli, da so poslikave delo priznanega umetnika Janeza Gosarja iz Dupelj, ki je sredi 19. stoletja veliko delal v Škofji Loki in po Selški dolini. Do poslikav niso bili dovolj spoštljivi, a tokrat je bilo drugače.

► Pred obnovo smo se dobro seznanili s pomenom teh poslikav za našo kulturno dediščino. Na ogled kapelice smo povabili akademsko slikarko Majo Šubic, ki nam je priporočila prave mojstre za obnovo. Za restavratorska dela smo zaprosili doc. dr. Blaža Šemeta, akademskega slikarja ter konservatorja-restavratorja z Akademije za likovno umetnost in oblikovanje. Že prvo leto je obnovil božje oko, naslednje poletje pa so pridno delale njegove študentke, ki so opravljale svojo obvezno prakso. Delo so končale dva dni pred postavljenim rokom.

Med obnovo so že tekale priprave na praznovanje.

► Prvič smo praznovanje pripravili že lansko leto in ugotovili, da so se sovaščani z veseljem udeležili nedeljskega druženja, zato smo se letos še bolje pripravili. Posamezniki so prispevali jedačo in pijačo, gospodinjje so napekle peciva. Poskrbeli smo za pester kulturni program, saj sta nastopila ansambla Fantje s Praprotna in Oktet Zadružnik. V goste smo povabili tudi župana mag. Miha Ješeta, medije, vse prostovoljce in gospoda župnika, ki je kapelico blagoslovil. Najbolj zaslužnim je župan podelil lična priznanja. Pozno v noč nas je zabaval ansambel Mehaniki. Posebej za blagoslov obnovljene kapelice je Andrej Bergant, pevec Fantov s Praprotna napisal pesem, ki jo je ansambel nato zapel na staro melodijo.

»Če žalost ti srce teži, bolezen te zmaga je, težave vse zaupaj ji, Marija te varuje.

Bo Praprotno in Svet' Tomaž nesreče varovala, Marija srečno vodi nas, zato vnaprej ti hvala!«

Združila sta vas skupni cilj in delo. Imate zastavljen že naslednji cilj?

► Tako je. Ob cesti stoji spomenik sovaščanom, ki so življenje zgubili v vojnih letih. Leta 1967 ga je izdelal pisatelj in kipar Tone Svetina. Spomenik bi bilo potrebno obnoviti in zopet bomo imeli priložnost za druženje, katerega se že veselimo. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli prispevali za naš skupen cilj in jih vabim k nadaljnjemu sodelovanju.

Povezovalni ljudje, kot sta Mirko in Marinka, zagotovo živijo tudi drugje po naši deželici. Gotovo. Tudi v naših vrstah jih je kar nekaj.

DESET DNI V BOLGARIJI

Marica Mrak

»V Perniškem zgodovinskem muzeju odpira vrata delavnica Čudež gline. Na njej bo delovalo 12 udeležencev iz Slovenije, Srbije, Finske, Danske, Poljske, Latvije, Italije in Malte. Več kot 250 prijavljenih se je želelo udeležiti tega programa in naša naloga je bila izjemno težka, saj smo jih izbrali le 12.«

Tako je o naši delavnici Pottery Magic, Čudež gline pisalo v časopisu Gradski Vestnik.

Ena od teh dvanajstih izbrancev sem bila tudi jaz.

Na delavnico Grundtvig sem se prijavila komaj aprila, a šele tam doli sem izvedela, da je bila prvotna dvanajsterica sprejeta že decembra 2012. Imela sem srečo, da je nekdo od izbrancev udeležbo odpovedal in je moja prošnja prišla ravno v pravem trenutku.

Ob prihodu je vse potekalo brezhibno, prijazen sprejem na postaji, taksi, prevoz v hotel Struma v 50 kilometrov oddaljeni Pernik, kosilo ter namestitve v lepo, čisto sobo na mirnejši strani hotela. Zvečer smo imeli prvo srečanje organizatorjev in udeležencev.

Presenetila me je njihova mladost, saj smo bili samo štirje nekoliko starejši. Razdelili so nam vse potrebno, knjižice, slikovni material, obeske, majice in telefone. Naslednje jutro smo se zbrali v prostorih muzeja, kjer so potekale vse dejavnosti. Sledila je novinarska konferenca, na kateri smo sodelovali udeleženci delavnice, ekipa muzeja in predstavniki mestne oblasti. Zvečer in naslednje dni smo o nas že lahko gledali oddajo na TV in prebirali prispevke v časopisih. Spet je prišlo prav že skoraj pozabljeno znanje cirilice. Po uradnem začetku se je začelo delo. Številni inštruktorji so nam teoretično in praktično prikazali celotno fazo nastajanja izdelka, od kepe gline preko obdelovanja, barvanja, poliranja in žganja do končnega izdelka. Najzanimivejše je bilo delo na lončarskem kolesu, kjer smo delali vsak dan dopoldne in popoldne po tri ure. Pa sploh ni bilo dolgočasno, saj je bilo vmes tudi polno zabave, petja, glasbe, smeha, prigrizkov in napitkov. Program je bil natrpan in izkoriščen do zadnje minute, saj smo v enem od opoldanskih odmorov

Marica (desno) v družbi mlajših udeleženk

s taksiji odšli na hrib Krakra, kjer so še zdaj vidni ostanki 35 trdnjav iz 11. stoletja, ki so bile del obrambne linije v večnih bojih z Bizantinci. Tudi ob večerih se je dogajalo marsikaj. Prvi koraki tradicionalnih bolgarskih plesov pod vodstvom profesionalcev so bili kar naporni. V naslednjih dneh so nas že toliko izurili, da smo na vrtni zabavi, ki je bila ob odprtju slikarske razstave naše srbske

soudeleženke Ljiljane, že nastopili preoblečeni v bolgarske noše. Moram reči, da kar uspešno. Na tej slovesni prireditvi smo imeli priložnost predstaviti hrano in pijačo svoje dežele. Poleg potice, ki sem jo prinesla s seboj, je najbolj navdušil domači jegermajster, ki ga je takoj zmanjkalo, hitro pa so pošle tudi borovničke in medica. Naslednji večer so nas v nekem klubu počastili tako, da so predvajali glasbo iz vsake od držav udeleženk. Prišlo je do majhne nerodnosti, saj

so Slovenijo predstavili kot Slovaško. Ko sem jim ponudila našo Golico, je bila stvar urejena. Ni potrebno poudarjati, da smo si dodobra ogledali zbirke muzeja Pernik, katerega velik del je posvečen prav lončarstvu s predzgodovinskimi in srednjeveškimi eksponati. Še posebej pa so zanimive njihove maskare iz perja, na videz precej podobne našim kurentom s Ptuja, ki tudi prihajajo v Bolgarijo na pustne karnevale.

V treh zaporednih večerih smo bili povabljeni še na predstavo iluzionista, baletno predstavo skupine Baja in nastop folklorne skupine z več kot sto nastopajočimi. Zadnja predstava je bila zares veličastna. Trije dnevi so bili namenjeni izletom. S posebnim avtobusom smo obiskali Sofijo, Rilski samostan, Blagojevgrad in Busince.

Od udeležencev moram omeniti nadvse zgovorno Italijanko Tonio iz Neaplja, ki je v Pernik prispela iz Amerike, kjer dela na oceanografskem inštitutu, in je nato iz Pernika službeno odpotovala na Tajsko. Ena od udeleženk je bila tudi njena mati Marianne

iz Kobenhavna, Danka, ki se je poročila v Italijo in se po moževi smrti vrnila domov k ostareli materi. Tudi Finka Mervi je bila zanimiva, ker je angleško govorila »tekoče«, saj si je znala v vsakem stavku pomagati z »you know, you know«, ampak je kljub temu razložila celotno finsko zgodovino, tuja pa ji ni bila niti afera Patria. Vedno nasmejana Latvijo Inese, je vestni vodnik v neki cerkvi s pritajenim glasom in pretečim prstom opozarjal, naj se young lady primerneje obnaša. Martin z Malte, je bil edini moški v delavnici, ki pa se ni ravno pretegnil pri lončarjenju, saj je ob zaključni razstavi ponudil le en izdelek.

Ob zaključku smo se še enkrat srečali s televizijsko ekipo, ki nam je po enem mesecu poslala še 30-

minutni dokumentarec naše delavnice Pottery magic. Prejeli smo certifikate, izpolnili ankete, dobili CD s slikami, se zahvalili organizatorjem, si izmenjali še zadnja darilca in elektronske naslove ter obljubili, da bomo ohranili medsebojne stike, vsa lepa doživetja iz Bolgarije pa posredovali v svoji domovini. To je v poslovilnem govoru tudi poudarila direktorica muzeja Pernik, Emilia Velinova: »Prepričana sem, da bo vseh 12 poslancev dobre volje poneslo na vse evropske strani najlepše vtise iz Bolgarije in tudi tako podprlo našo kandidaturo za izbor Pernika za evropsko prestolnico kulture v letu 2019.«

Njeno željo poskušam s tem zapisom izpolniti tudi jaz. Hvala ti, Bolgarija, presegla si vsa pričakovanja.

NEPOZABEN TEDEN NA FINSKEM

Marta Satler

Aprila 2011 sem bila med prvimi iz Škofje Loke, ki smo se ob pomoči programa Grundtvig podali v Evropo, novim dogodivščinam naproti. V Helsinkih sem se udeležila delavnice z naslovom Dobre prakse pri promoviranju odgovornega potovanja.

Poleg mene je na njej sodelovalo še 14 udeležencev iz 12 držav in 5 gostiteljev.

Potovanja mi gredo kar dobro od rok, odkar so na letališču v Zürichu celo kontrolorji poletov iskali čakalnico, v kateri sem odložila svoj nahrbtnik, preden sem si ogledala, kje se bom vkrcala na letalo za Nairobi. Tudi to se imenuje vseživljenjsko učenje.

Nelagodje zaradi mojega znanja tujih jezikov mi je za vedno pregnala Dušica Kunaver, profesorica, pisateljica, publicistka, zbirateljica ljudskega izročila, pripovedovalka in še kaj, ki je dejala, naj bo

Slovenec neprijetno šele takrat, če bomo srečali tujca, ki bo bolje govoril slovensko kot mi angleško ali njegov jezik.

Lahko rečem, da se med tujimi ljudmi tudi kar dobro znajdem, četudi ne govorim njihovega jezika, oni pa ne nobenega, ki bi bil vsaj malo znan mojim ušesom, pa naj bodo domačini v Nepal,

Tibetu, Peruju, Tanzaniji ali Ugandi. Dodala bi lahko še Fince, saj tudi pri njih nisem razumela niti besedice. Na srečo smo za pogovorni jezik na delavnici uporabljali angleščino, saj smo bili zbrani od vsepovsod.

Kosilo v restavraciji Martta

Pred odhodom smo morali pripraviti načrt potovanja in kupiti vozovnico, za vse ostalo pa je poskrbel organizator, kasneje so nam na podlagi vozovnic v celoti povrnili tudi stroške prevoza. Delavnice so bile tematsko razdeljene na štiri dni in za vsak dan smo pripravili svoj prispevek na obravnavano temo.

Stanovali smo v hotelu Arthur v centru mesta, skoraj poleg železniške in avtobusne postaje. Na recepciji je vsakega od nas čakala kuverta z imenom, v kateri so bila vsa navodila za prvi dan, zemljevid mesta z vrisanimi progami vseh prevozov in 10-dnevna vozovnica za vsa

javna prevozna sredstva natančneje vlak, ladjo, podzemno železnico, tramvaj in avtobus.

Udeleženci smo se na predvečer pričetka delavnic dobili v avli hotela, kjer smo se spoznali, nato pa smo šli skupaj v bližnjo restavracijo. Ob odhodu iz restavracije smo bili že kot stari znanci, saj sta mladi organizatorki res večje vodili pogovor.

nadaljevanje s prejšnje strani

Delavnice so trajale 5 dni, vsak dan so se začele ob 9. uri. Prvo uro nam je predaval nekdo iz Finske, sledil je odmor za kavo in prigrizek. Nato so sledile predstavitve, ki so jih predstavili udeleženci, ob dvanajstih pa smo se vsak dan z drugim prevoznim sredstvom odpravili na kosilo v drugo restavracijo na drug konec mesta.

Po kosilu je vsak dan sledil vedno drugačen program. Tako smo odšli na triurni skupinski ogled mesta s kolesi, triurno vožnjo z ladjico po arhipelagu pred mestom, ogled najmodernejšega bivalnega naselja in razstave finskega industrijskega oblikovanja ter triurni treking po narodnem parku, ki smo ga končali z obiskom finske savne. Dolgčas nam resnično ni bilo.

Večerjali smo večinoma v tipičnih finskih narodnih restavracijah. Poleg tega so organizatorji enkrat pripravili finski večer, drugič smo večerjali v parku, kjer smo si najprej privoščili finsko savno in skok v

ledeno mrzlo jezero, tretjič pa na ladji. Torej lačni in žejni nismo bili.

Pa delavnice in naše predstavitve?

Glede delavnic in predstavitev naj povem, da za Slovenijo zdaj vedo prav vsi in samo zgodnje načrtovanje dopustov jim je preprečilo, da si tega »dragulja sredi Evrope« niso ogledali že takoj.

Rekli so, da v Slovenijo zagotovo pridejo in s seboj pripeljejo še veliko turistov.

Na Finskem sem preživela nepozaben teden in priporočam vsem, da se prijavite na kakšno delavnico, če bo le izčrpana Evropa zmogla še kaj denarja za ta program. Jezik ni težava, boste videli, le pogumno.

Za vse informacije in pomoč mi lahko pišete na naslov marta.satler@gmail.com, saj smo vendar hodili na tečaj računalništva in obvladamo pošiljanje pošte.

»THROUGH THE LOOKING GLASS« V WOLVERHAMPTONU V ANGLIJI

Stanka Brišar

»To bi bilo nekaj zame«, sem si mislila, ko sta moji sošolki na tečaju angleške konverzacije pripovedovali o udeležbi na Grundtvigovih delavnicah v Walesu in na Poljskem. Hitro sem šla v akcijo, vendar sem bila lani prepozna s prijavo, letos pa mi je uspelo.

Med 60 prijavljenimi so organizatorji na Univerzi v Wolverhamptonu izbrali 12 udeležencev delavnice o zgodovini »Black Country«, ki je potekala v mestu Wolverhampton in okoliških krajih.

Maja 2013 sem se udeležila Grundtvigove zgodovinske delavnice v okviru izobraževanja državljanov Evropske skupnosti. Šest dni sem preživela v tej Črni deželi. Gre za kraje, podobne našim Jesenicam, z opuščeno težko industrijo. Vendar so prebivalci deželo dobesedno spremenili v živi muzej.

Organizatorica delavnice Univerza v Wolverhamptonu je svoje delo opravila več kot odlično. Udeležence iz 8 evropskih držav so seznanili s preteklostjo dežele na najbolj poljuden način, v nekdanjih steklarskih, usnjarskih in keramičarskih delavnicah, ki še vedno delujejo za potrebe turizma. V starinskem mestu, muzeju, je

Stanka na delavnici zgodovine

tako kot pred stoletjem in pol.

Predstavili so nam izdelovanje stekla, lončarstvo, tovarno porcelana, usnjarski muzej in spominske hiše slavnih zgodovinskih oseb.

Udeleženci delavnice smo se veliko pogovarjali in tako spoznavali evropske dežele, iz katerih smo bili.

Vsak od nas je pripravil predstavitev stare obrti iz domače dežele. Odločila sem se za predstavitev sitarstva, obrti, ki je bila v vaseh od Kranja do Škofje Loke razširjena kar nekaj stoletij, vse do leta 1950. Tako sem se o zgodovini domačih krajev še sama marsikaj naučila.

V tistih nekaj dneh smo v muzejih in zgodovinskih hišah poslikavali emailirane lončke v stilu Canal Art, izrezovali in delali lepljenke ter se oblekli v starinska oblačila in se fotografirali v njih.

Ker imajo ti kraji tako bogato zgodovino, smo posneli veliko fotografij, ki nas spominjajo na lepe dni, preživete v Angliji. Ohranili smo tudi stike, odločeni, da se še kdaj udeležimo podobnih delavnic.

POMOČ NA DALJAVO

Koordinatorica Nežka Fojkar

Starost je obdobje, ko naj bi človek v miru užival sadove svojega preteklega dela. Mnogi smo si ustvarili topel dom, ki ga nikakor ne želimo zapustiti. Žal pa staranje poleg prijetnih dogodkov prinaša tudi vedno več nadlog. Marsikomu zdravje ponagaja v tolikšni meri, da se zaradi osamljenosti, bolezni in morebitnih nenadnih napadov počuti zelo ogroženega. Tovrstni občutek ogroženosti je še mnogo večji, če oseba živi sama v stanovanju in morda nima veliko stikov z okoljem.

Zaradi takšnih razlogov je Telekom Slovenije pripravil kakovostno in strokovno rešitev TELEOSKRBA oz. pomoč na daljavo. Gre za storitev, ki jo s pomočjo SOS gumba na osebem telefonskem terminalu ali posebnem mobilnem telefonu imetnik aktivira s pritiskom na gumb, ko se počuti ogroženega npr. zaradi padca, slabosti, previsokega pritiska ali različnih napadov. Ker pa v takih situacijah ne moremo vedno doseči telefona oz. nam ta ni dosegljiv, obstaja tudi trak s SOS gumbom, ki ga oseba nosi okrog zapestja.

S pritiskom na SOS gumb se avtomatično vzpostavi povezava s klicnim centrom, ki po vsej Sloveniji deluje prav vsak dan neprekinjeno 24 ur na dan.

Telefon pošlje poziv na pomoč, pokliče izbranega svojca ali pa pošlje SMS. Takšna pomoč je mogoča, ker klicni center zazna tako lokacijo kot tudi klicatelja. V klicnem centru se javi zdravstveni tehnik, ki je strokovno usposobljen za organizacijo pomoči glede na konkretno situacijo. Če gre za nujno stanje, do klicatelja lahko napoti nujno medicinsko pomoč, gasilce in policijo ter obvesti vaše zaupne osebe, ki jih ob sklenitvi naročniškega razmerja določite sami. Za pomoč na daljavo je Telekom Slovenije pripravil različne pakete in sicer SOS mobilni, SOS doma in SOS zdravnik. Paket posameznik izbere glede na svoje potrebe in je seveda plačljiv.

Če finančno zmorete in si želite zagotoviti varno starost v udobju vašega doma tudi na ta način, lahko dodatne informacije dobite pri naših prostovoljcih programa Starejši za starejše in na telefonski številki 041 717 210.

ZNANJE IN BRANJE ZA ZABAVO Z BABICAMI IN VNUKI

Meri Bozovičar

Ali poznate pravljico o Mojci Pokrajculji? Na koncu delavnice izobraževalnega programa »Branje in znanje za zabavo« so jo zaigrali naši vnuki.

Delavnico je razpisala Ljudska univerza Škofja Loka. Namenjena je bila babicam in njihovim vnukom od 4. leta dalje. Zbrala se je mešana skupina fantkov in punčk. Na začetku so bili malo zadržani, Jure je rekel: »Babi, ti kar pojdi notri«, mentorici Mirjani pa: »Tebe pa ne maram, ker te ne poznam.« Na koncu pa se je premislil in bil zelo dejaven. Katarina je bila najbolj pogumna in prevzela je tudi vlogo Mojce Pokrajculje. Program je zelo poučen in pester. Naučili smo se, kako učimo otroke risati in ne čečkati, kako jih pritegnemo k branju in poslušanju, kako se naučimo timskega dela in nazadnje tudi, kako lahko tudi babice pripomorejo k vsemu temu. Otroci so pridno sodelovali, risali, izrezovali, lepili in izdelovali različne rekvizite za posamezne vloge. Za svojo prizadevnost so bili nagrajeni z domiselnimi skromnimi nagradami. V igro so se zelo vživeli in v vlogi različnih živali vsi pristali v hišici Mojce Pokrajculje. Zgodba pripoveduje, da si je lisica Zvitorepka ponoči privoščila medu. Krivdo je prevalila na zajčka, saj ga je z medom namazala po gobčku. Zajček je bil po nedolžnem obsojen in kaznovan. Kazni očitno še ni prestal, saj še danes skače okrog s kratkimi sprednjimi tačkami.

Igra je uspela, še posebno zato, ker so otroci ugotovili, kako grdo je lagati in kako hudo je, če je nekdo kaznovan po nedolžnem. Na koncu so bili otroci nagrajeni s sladoledom, babice smo pa prejele pisno priznanje za 24-urno izobraževanje.

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Katarina z babico Jelko Mlakar na delavnici

Žal mi je, da nisem že prej imela možnosti tovrstnega izobraževanja. Pohvaliti moram izvrstni mentorici profesorici Mirjano Debelak in Matejo Chvatal z Ljudske univerze Škofja Loka za tako domiselni in poučen način izobraževanja tudi za babice.

94-letna Rotija Vidmar je na srečko zadela bon za študijski krožek in ga z znanko zamenjala za frizersko storitev. Obe sta bili zadovoljni.

Foto: Nevenka Mandić Orehek

PIKNIK 2013

▶ Za hrano je tudi letos odlično poskrbelo Gostinstvo Mateja,

za ples pa Domači ansambel Starman. ▼

Foto: Zlata Ramovš

▶ Predsednik Miro Duič čestita Nežki Alič za odlično pripravljen in izpeljan srečelov.

Foto: Nevenka Mandić Orehek

▶ Člani kolesarske sekcije so na piknik prikolesarili v novih, enotnih kolesarskih dresih, ki so jih kupili sami.

▼ V pričakovanju kdo bosta letošnja najboljša športnik in športnica?

Foto: Zlata Ramovš

▶ Piknika sta se udeležili tudi Metka Okršlar, računovodkinja (levo) in Nežka Zupan, tajnica (desno) PZDU Gorenjske.

Foto: Nevenka Mandić Orehek